ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5457 8/21 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1904 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 3 ԶԻԼԳԱՏԷ 1321 ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 545

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանտօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոքրայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշւով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Ս. ԳԻՐՔԸ ԵՒ ԻՐ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԸ

ԱՌ. Ղ. Յ. Դ.

Բ.

Ազնի՛ւ պարոն,

Մովսէսի հեղինակութեան առաջին մասին՝ այն է Ծննդոց գրքին վրայ առարկութիւնս վերջացնելէ առաջ, այս երկրորդ նամակովս, կ'ուզեմ ուրիշ կարեւոր կէտ մըն ալ մատնանիշ ընել, այսինքն Մովսէսի գործածած կամ հետեւած ժամանակագրութեան եւ աշխարհագրութեան խնդիրը։

Շատեր, պէտք է խոստովանիլ, սգէտ՝ Ս. Գրքի բուն, հիմնական նպատակին ու ըմբռնումին, ուզած են զէնք ընել իրենց ձեռքը՝ Մովսէսի կամ ընդհանրապէս Ս. Գրքի ժամանակագրական կէտերը։ Սակայն ազդամիտ մարդեր չեն խաբուած, մերժած են ու կը մերժեն շատ իրաւամբ։

Պէտք է բացարձակապէս գիտնալ, աղէկ համոզուիլ թէ ժամանակագրութիւն մը կամ ժամանակագրական տախտակ, ցուցակ մը չինել չէ Մովսէսի նպատակը։ Եւ ո՛չ ալ ցուցնել թէ քանի՛ դարեր անցած են արարչագործութենէն կամ մարդուս ստեղծումէն մինչեւ իր օրերը։ Ո՛չ, մաքէն անգամ անցած չէ գուցէ արարչագործութեան թուականը մը որոշել կամ մարդուս անկումէն ետքի դարերու ժամանակագրական տեւողութիւնը ճշդել։ Միայն թէ Մովսէս, երբ նահապետական սերունդը կը թուէ ու կը պատմէ, կը յիշէ թէ այս ինչ նահապետը այսքան տարի ապրեցաւ եւ զաւակներ ծնաւ, եւ անոր որդին ալ այսքան տարի ապրեցաւ ու այնինչ զաւակը ծնաւ, այսպէս յաջորդաբար։ Ասկէ մարդիկ մինչեւ յաջորդական ծնունդ եղած թուականները գումարելով՝ ժամանակագրական տախտակներ չինած ու իբր թէ ճիշդ թուականներ գտած են։ Եւ որովհետեւ այդ թուականը Ադամի ծննդագործելու առեն ունեցած տարիքովը կ'սկսի, կը նշանակէ թէ այդ գտնուած թուականը ո՛չ թէ աշխարհի ստեղծումէն կը սկսի, ինչպէս սխալմամբ օրացոյցներու մէջ անգամ գրուած կ'ըլլայ երբեմն «ամ աշխարհի», «ի ստեղծմանէ աշխարհի» եւն. կերպով, այլ մարդուն ստեղծումէն։

Բայց գիտնալով որ Մովսէս ճշգրիտ ժամանակագրութիւն մը գրել նպատակ չունէր, երբ «ծնաւ» բառովը կարգ մը տարեթիւեր կը ներկայացնէ, որոնց մէջ ընդմիջական թուականներ ալ կրնան գտնուիլ գուցէ, պէտք կրնանք Մովսէսի ժամանակագրութիւն մը վերագրել, ու բնաւ չուզածը ըսած ենթադրելով սխալը գտնել երեւակայել։ Օրինակի համար, Նոյի համար կ'ըսէ թէ հինգ հարիւր տարեկան էր, երբ ծնաւ Սեմը, Քամը եւ Յաբեթը։» Սակայն ուրիշ համարներու հետ բաղդատելով գիտենք թէ Յաբեթ երէց եղբայրն էր Սեմի, եւ Սեմի՝ Յաբեթէն առաջ գրուիլը պարզապէս պատիւի մը համար է, իբրեւ Նահապետ Իսրայէլեան ցեղին եւ որուն սերունդէն պիտի գար Մեսիան։ Արդ, ենթադրելով թէ Նոյ հինգ հարիւր տարեկան եղած առեն ծննդագործել սկսաւ, յայտնի է թէ առաջ Յաբեթը ծնաւ եւ ապա միւսները. ուրեմն ո՛ր տարին ծնաւ Սեմը եւ Քամը։ Ասոնց ծննդեան մօտաւորագոյն թուականը գտնուած է, արդարեւ, ջրհեղեղէն ետքը Արփաքսադի ծննդեան մասին յայտնուած թուականի մը բաղդատութեամբ։ Բայց ուշադրութեան առնուելիք կէտը հոս է թէ ինչ որ պատահած է այս դէպքին մէջ՝ կրնայ եղած ըլլալ նաեւ միւս դէպքերուն մէջ զորս կը յայտնէ Մովսէս։ Ուրեմն Մովսէսի այդ յայտնած թուականները նկատելու չէ իբրեւ ճշգրիտ ժամանակագրական ճշգրտաչափ մը։ Միայն թէ քաջ ըմբռնելու է որ այդ թուականներուն իբրեւ ժամանակագրական քարտէսի հիմնակէտ մը չնկատուիլը թերութիւն մը չէ Մովսէսի հեղինակութեան արժանահաւատութեանը, որովհետեւ իր նպատակը չէ բնաւ այդ կէտը։ Եւ արդէն սխալ գրած չի կրնար համարուիլ, երբ կ'ըսէ թէ Նոյ 500 տարեկան էր երբ ծնաւ Սեմը, Քամը եւ Յաբեթը, որովհետեւ ըսել կ'ուզէ թէ Նոյ 500 տարեկան էր երբ սերնդագործել սկսաւ, ինչ որ յայտնի, պարզ ճշմարտութիւն մըն է։

Ասկէ զատ, Ս. Գրքի Եբրայական բնագրի, Եօթանասնից թարգմանութեան եւ Սամարական օրինակներու մէջ յիշեալ թուականներու մասին խիստ մեծ տարբերութիւններ կենալով, Ս. Գրքէն ժամանակագրական ստոյգ թուական մը անկարելի եղած է հանել։ Այնպէս որ՝ այսօր 187 տարբեր դրութիւններ հիմնուած են Ս. Գրքի ժամանակագրութեան համար։ Հետեւապէս ըստ ոմանց 3436, եւ ըստ այլոց 4004, 4104, 5425, 6984 եւլն. տարի է Ադամէն մինչեւ Քրիստոս։

Եւ, քանի որ Ս. Գրքի ժամանակագրութեան այսքան կնճռոտութիւնը յիշեցի, եբրայական լեզուի եւ Ս. Գրքի գրչագիր հին օրինակներու մէկ տարբերական յատկութեան պատճառը ցուցնեմ, աւելի հասկնալի ըլլալու համար։

Եբրայեցերէնը, ինչպէս ամէն սեմական լեզու, չի նմանիր մեր լեզուներուն, ուր բաղաձայն եւ ձայնաւոր գրերու ճոխութիւնովը ամէն արտաբերական չէշտ իր յատուկ տառերովը կը գրուի։ Եբրայական լեզուն ունի 24 գիր, որոնց երեքը ձայնաւոր են միայն եւ գրեթէ բաղաձայնի տեղ ալ կը բռնեն. ասոնք են ալէֆ, եօդ, ուավ։ Այս սեմական լեզուն ունի երեք բաղաձայններով կազմուած արմատ բառեր որ բայերէն կ'ելլեն եւ անոնց վրայ ուրիշ գրեր աւելցնելով բայերու եղանակներն ու դրական անունները կը չինուին, ինչպէս արաբերէնի մէջ ալ այսպէս է. օրինակ, Ֆի'լ արմատին վրայ ուրիշ գրեր աւելցնելով կ'ըլլայ Ֆա'իլ, իֆ'ալ, մէֆ'ուլ, իսթիֆ'ալ եւլն.։ Եւ ինչպէս արաբերէնի մէջ ա'յն գիրը ձայնաւոր չէ, նոյնպէս եբրայեցերէնի մէջ ալ ալէֆ գիրը բաղաձայն է եւ մեր ա ձայնաւորին չի համապատասխաներ. այսպէս միւս երկու ձայնաւորները։ Ասկէ յայտնի է թէ նախկին Եբրայեցիք, ինչպէս Մովսէս, կը գրէին իրենց բառերը՝ պարզապէս բաղաձայններու կցուածքով. եւ ձայնաւորներուն չէշտերը ընթերցանութեան առեն միայն զգալի կ'ըլլար։ Այսպէս, երբ պիտի գրէին «Երուսաղէմ» կամ «Երուշալէմ» կը գրէին «Երշլմ» եւ որ կը կարդացուէր «Երուշալէմ»։ Եւ որովհետեւ արտաբերութեան աղաւաղումով բառերու իմաստն իսկ անհասկնալի կրնար դառնալ, եւ այդ աղաւաղումն ալ սկսած էր արդէն Հրէից Բաբելոնի եօթանասնամեայ գերութեան պատճառով, հրէայ րաբուններ հնարեցին մեր չորակետներու խազերուն նման ձայնաւոր նշաններ, որով մեծ կորուստ մը առաջքն առնուեցաւ։

Սակայն թիւերը, հին ձեռագիրներուն մէջ, թուանշաններով չէին գրուեր, այլ իրենց առանձին նշանագիրներն ունէին, որոնք շատ կը նմանէին իրարու, անանկ որ շատ անգամ սխալներ կը սպրդէին ընդօրինակութիւններու ժամանակ։ Հետեւապէս Ս. Գրքի այդ երեք հին ձեռագիրներու մէջ գտնուած բառական իմաստի տարբերութիւնը այդ ձայնաւոր նշաններու սխալ զետեղումին, կամ չգոյութեան, մոռացումի վերագրելի է, իսկ թիւերու տարբերութիւնը ընդօրինակութեան սխալներու կարգը պէտք է դասել։

Եւ, ընդունելով թէ Ս. Գրքի ժամանակագրութիւնը կամ աւելի մասնաւորելով, Մովսէսի յայտնած ժամանակագրական թուականները աղաւաղուած են, եւ թէ բաղդատելու ըլլանք զանոնք կռապաշտ հնախօսներու ժամանակագրական թուականներուն հետ, պիտի տեսնենք թէ դարձեալ բարձրագոյն դիրք մը կը գրաւէ Մովսէս։ Ս. Գրքէն հանուած բոլոր ժամանակագրական թուականները, ինչպէս տեսանք, Ադամէն մինչեւ Քրիստոս, 3400էն վար եւ 7000 տարիէն վեր չեն անցնիր։ Մինչդեռ Մանեթոնս, որուն թուած եգիպտական բազմաթիւ հարստութիւններուն յիշատակութիւնը կ'ընէ Եւսեբիոս իր «Ժամանակագրական Քրոնիկոն»ին մէջ, 30,000 տարիներէն աւելի ժամանակ մը կը ներկայացնէ։ Բերոսոսի ասորական ժամանակագրութիւնը կը պարունակէ 460,000 տարի։ Իսկ հնդկական, չինական ժամանակագրութիւններուն նոյնպէս՝ դից, կիսադից, ոգիներու եւ մարդիկներու ապրելու ժամանակամիջոցը հարիւր հազարաւոր տարիներ կ'երկարի։

Սակայն այսօրուան գիտութիւնը կը վկայէ բացարձակապէս թէ այդ խիստ մեծ թուանշանները առասպելական են եւ անհաւատալի։ Մանեթոնի յայտնած թուականին անճշդութիւնը շատ միջոցներով հաստատուած է, բայց իբրեւ վերջին գիւտ մը, բաւական է յիշել միայն երեւելի երկրաբանի մը յայտարարութիւնը։ Ըստ եգիպտական առասպելային թուականներուն, Եգիպտոսի բնակչութիւնը եւ մասնաւորապէս Թեբէի եւ Գահիրէի հիմնադրութիւնները հազարաւոր տարիներ եղած են, մինչդեռ յիշեալ երեւելի երկրաբանը աղէկ քննելով Նեղոսի եզերքներուն կազմութեան եղանակը, գիտած է որ Նեղոս իր տարեկան յորդումներով հազիւ երեք միլիմեթր հողի խաւ մը կը ձգէ իր չուրջը. ուստի այդ քաղաքներուն՝ Նեղոսի մակերեսէն ունեցած միջին բարձրութիւնը չափելով եւ անոր մէջ բաժնելով երեք միլիմեթրը, հաստատած է թէ այդ քաղաքներուն տակի հողը իր ներկայ բարձրութեանը հասնելու համար հազիւ 4000 կամ 5000 տարիներու պէտք ունեցած պիտի ըլլայ, ըսել է Քրիստոսէ 3000–2000 տարիէն անդին չանցնիր այդ քաղաքներուն հիմնարկութիւնը։ Ո՞ւր մնացին ուրեմն Մանեթոնի առասպելական թիւերը։ Իսկ իրեն համրած երեսուն չափ հարստութիւններէն շատերը, հաստատուած է թէ իրարու ժամանակակից էին, այնպէս որ, երբ հարստութիւն մը կամ իշխանութիւն մը վերին Եգիպտոսի մէջ կ'իշխէր, անդին միեւնոյն ժամանակ ուրիշ հարստութիւն մը Ստորին Եգիպտոսի կը տիրէր։

Այսպէս հաստատուած է թէ Եգիպտական ժամանակագրութիւնը Քրիստոսէ առաջ 2660 տարիէն եւ ասորական ժամանակագրութիւնը 2500 տարիէն անդին չանցնիր։ Նոյնպէս յայտնի ցոյց տրուած է թէ չինական, հնդկական ժամանակագրութիւններն ալ որ հարիւր հազարաւոր տարիներ կը հասցնեն, Քրիստոսէ առաջ 2650 տարիէն անդին առասպելական են ու սուտ։

Ուրեմն ո՛րքան բարձր դիրք մը կը գրաւէ Մովսէս իր ժամանակագրական թուականովը, որ աւելի ճիշդ եւ աւելի համաձայն կը տեսնուի գիտութեան հետ քան հին ու նոր ժամանակագրութիւն։ Այսօրուան գիտական ժամանակագրութիւնը, ընդունելով թէ Աստուած չէ ուզած յայտնել մարդկութեան ո՛չ ժամանակի սկիզբը եւ ոչ ալ վախճանը, կը հաստատէ թէ աշխարհի վրայ ամէնէն հաւանականագոյն եւ բաղդատաբար ամէնէն ճշգրիտ ժամանակագրութիւնը Ս. Գրքէն պէտք է հանել։

Մովսէս իր աշխարհագրական պարզութիւնովն ալ մեծ կարեւորութիւն մը ստացած է սակայն։ Իր գործած աշխարհագրական բացատրութիւնները այնքան պարզ, այնքան կոկիկ եւ այնքան ճշգրիտ են որ հիացում պատճառած են խուզարկու մտքերու։ Իրաւ է թէ եղած են երբեմն այնպիսիներ որ Մովսէսի այդ բացատրութիւններու մէջ կարծած են սխալներ գտնել, սակայն ապա քննելով Մովսէսի ժամանակակից աշխարհագրական ծանօթութիւնները, բոլորովին համաձայն գտնուած են արդի գիտական ծանօթութիւններուն։

Այսպէս հասկցուած ըլլալով թէ Մովսէսի ժամանակ Եփրատ գետին արեւելեան կողմի բոլոր երկիրներուն՝ արեւելք եւ արեւմտեան սահմաններուն արեւմուտք անունը կուտային, այսինքն Եփրատ գետը իբրեւ միջին սահման ընդունուած էին երկու աշխարհագրական կողմերուն, սքանչելի կերպով պարզուած են Մովսէսի ժամանակագրական բոլոր բացատրութիւնները։

Եւ եթէ բաղդատելու ըլլանք Մովսէսի այս կէտը կռապաշտական հին հնախօսներու աշխարհագրական բացատրութիւններուն հետ, դարձեալ գերակշիռ դիրքը պիտի գրաւէ անոնց վրայ իր ունեցած գերագոյն առաւելութիւններովը։ Արդարեւ ի՛նչ առասպելական են այդ հնախօսներու աշխարհագրական բացատրութիւններն ու հասարակ։ Անանկ լեռներու, անանկ գետերու, անանկ երկիրներու անուններ կուտան որ խնդալ պէտք կ'ըլլայ իրենց վրայ։ Լեռներ կը յիշեն երկրիս վրայ՝ իրենց մեծութիւնովը երկրիս բազմապատիկը, աստուածներու բնակարան։ Գետեր կը ներկայացնեն որոնց ոմանց երկարութիւնը եթէ երկրիս լուսինէն ունեցած հեռաւորութեանը հետ բաղդատենք՝ դեռ քիչ կ'ըլլայ, եւ ոմանք մեղր եւ կաթ կը բխեն։ Ու կը յիշեն երկիրներ՝ որոնց մակերեսը երկրիս բովանդակ մակերեսէն խոշոր են ու աներեւակայելի նկարագիր մը կը կրեն։ Մինչդեռ Մովսէս այնպիսի պարզ լեզու մը կը գործածէ որ մինչեւ իսկ այժմու աշխարհագրական քննուած տեսութիւններուն համաձայն է գլխովին։ Եւ այս բանը նպաստաւոր կէտ մըն է անշուշտ Մովսէսի հեղինակութեան արժանահաւատութեանը համար, որուն աւելի զօրեղ ապացոյցներու մասին յաջորդ առթիւ։

ԳԷՈՐԳ

ՀՈՆ ՈՒՐ ՄԱՐԴ ՄԸ ԿՐՆԱՅ ՃԱՇԵԼ, ԵՐԿՈՒՔ ԱԼ ԿՐՆԱՆ ՃԱՇԵԼ

Երբ Յիսուս իր աշակերտներուն հետ Սպանիոյ մէջ կը պտտէր իրիկուան մը, գիւղէ ու քաղաքէ հեռու, ամուլ հովիտ մը մէջ մենաւորիկ տնակ մը գտաւ։ Անթօնիօ անուն խեղճ, ծերուկ ածխագործ մը բնակարանն էր։

Ս. Պետրոս, յոգնած երկար ճամբորդութենէն, ըսաւ Տիրոջը.

—Աս հիւղակէն ապաստան խնդրե՞նք, գիշերուան համար...

—Ինչո՞ւ չէ, կը պատասխանէ Տէրը։

Ս. Պետրոս դուռը կը զարնէ։ Ածխագործը քաղաքավարաբար կ'ընդունի երկու ճամբորդները, ու ձիթենիի ճիւղեր կը բռնկցնէ, որոնք փայլուն լոյս մը կը տարածեն խեղճուկ հիւղակին մէջ։ Յետոյ աճապարոտ ձեռքով մը, իր համեստ պաշարները անոնց առջին կը դնէ։

Դուրսը հովը կը փչէ, կը սուլէ հեռուները գտնուող ծառերուն մէջէն անցնելով, ու բոլոր ուժովը կ'իյնայ հիւղակին վրայ, ամէն վայրկեան փլցնելու սպառնալիքով մը։

Յանկարծ, դուռը նորէն կը զարնեն, եւ Անթօնիօ, երկու նոր ճամբորդներու առջեւ կը գտնուի։

— Թողէ՛ք որ ներս մտնեն, կ'ըսէ Ս. Պետրոս. մեր ընկերներն են, հոն ուր մարդ մը կրնայ ճաշել, երկուք ալ կրնան ճաշել...

Խեղճ ածխագործը գլուխը կը քերէ անհանգիստ դէմքով մը, մտածելով իր ունեցածին քչութիւնը։ Բայց ներս կ'առնէ երկու նորեկները։

Վայրկեան մը վերջը նոր կոչում իր հիւրասիրութեան, նոր երեւում։ Ս. Պետրոս կարծելով լսել Սաղմոսի մը երգուիլը, ոտքի կ'ելլէ եւ կը ճանչնայ ոսկեզօծ մազերով Ս. Յովհաննէսը Քրիստոսի մէկ ուրիշ աշակերտին հետ։

— Մեր բարեկամներն են, կ'ըսէ Ս. Պետրոս. հոն ուր մարդ մը կրնայ ճաշել...

Ու խեղճ Անթօնիօ, հետզհետէ աւելի չուարած, ի՛նչ ընելը չգիտնալով, այս երկու անծանօթներն ալ ներս կ'առնէ, յետոյ ուրիշ երկուքն ալ, քիչ մը վերջը ուրիշ երկուքն ալ, այնպէս որ քիչ ատենէն տասներկու աշակերտները իրենց Տիրոջը քով ժողուած կ'ըլլան։

Անթօնիօ շատ գթոտ է, կը հրճուի երբ կրնայ միխիթարել խեղճ աղքատ մը, բայց այս տասներեք մարդիկը, որ ժողուուած են իր տանիքին տակ, եւ որոնք փառաւոր ախորժակով մըն ալ օժտուած կ'երեւան, ի՞նչ ընելու է։

Իր պահարանին խորերը կը փնտռէ, եւ բոլորովին ամչնալով իր աղքատութենէն, կը դնէ սեղանին վրայ, ինչ որ ունէր այդ վայրկեանին, հացի կտոր մը, քանի մը թուզ եւ խաղողի քանի մը ողկոյզ։

Քրիստոս կը նստի իր աշակերտներուն մէջտեղը, մատովը կը դպի ածխագործին համեստ ուտելիքին։ Եւ ահա հացն է կ'երկարի, խաղողը, թուզերը կը շատնան, այնպէս որ տասներեք հրաւիրեալները կշտանալէն ետքը, այնքա՛ն ալ կ'աւելնայ որ խեղճ Անթօնիօն, բոլորովին հիացած, կը դիտէ ու չի կրնար հաւատալ իր աչքերուն։

Այս հրաշալի ճաշէն յետոյ, ճամբորդները, իրենց վերարկուներուն մէջ փաթթուած, հողին վրայ կը պառկին, վառարանին չուրջը։

Յաջորդ առտուն կ'ելլեն եւ ճամբայ կ'իյնան։

Նախորդ իրիկուան հրաշքին ազդած յուզումէն, Անթօնիօ չհամարձակիր խօսք մը ընել։ Բայց Ս. Պետրոս կը մօտենայ անոր ու կ'ըսէ.

—Հիւրասիրութեանդ համար կ'ուզեմ քեզ վարձատրել. փափաք մը ունեցի՛ր, պիտի կատարուի...

Ծերուկը [illegible] պէտքեր ունէր, գոհ էր իր վիճակին, ու բանի մը չէր ցանկար...

—Սակա՛յն ըսաւ վայրկեան մը խորհելէ ետքը, փայտերը կտրելու ժամանակ, շատ մը փայտահատներ կը ժողուուին իրիկունը իմ հիւղակիս մէջ. անոնց հետ քիչ մը թուղթ կը խաղամ. կ'ուզէի վաստկելու հաճոյքը ունենալ, ասկէ վերջը ամէն խաղալուս...

Այս խօսքերը վշտացուցին Ս. Պետրոսը, իր խիղճը չէր ներեր որ թղթախաղը քաջալերէր, բայց աչքին առջեւ բերաւ անոր զրկումներով լի կեանքը, պառաւելոր անցեալը, եւ խորհեցաւ որ չարունակական չահերը այս բարի մարդուն վարքին կանոնաւորութենէն բան մը չպիտի փոխէին, եւ թերեւս վտանգաւոր հակումէ մը ետ դարձնէին անոնք որ, անոր հետ խաղալով միշտ կորսնցնէին։ Վերջապէս հաւանեցաւ անոր խնդիրքին, ու ըսաւ.

—Ուզածդ կը շնորհեմ, պայմանով որ պզտիկ գումարէ մը աւելին չպիտի անցնիս...։

—Ասանկ ըսաւ, ու գնաց ընկերներուն միացաւ։

—Ա՜հ, գոչեց մարդուկը, բաղդը հանդիպողինն է, եւ ոչ թէ անոր ետեւէն իյնողինն։ Բանինե՜ր կան որ հոգիին կուտան ինծի այսօր հասած երջանկութեանս համար, ես որ պէտք չունէի եւ վրան անգամ չէի մտածեր։

Հաւատարիմ իր խոստումին, բարի ածխագործը Ս. Պետրոսի իրեն շնորհած առանձնաշնորհումը չարաչար չգործածեց, եւ իր փոփոքածին պէս խաղալու համար շատ ժամեր վատնեց։

Իր համեստ դիրքին մէջ, կամաց կամաց կեանքին վերջին հասաւ, ու իր բարի պահապան հրեշտակը զայն առաւ անդին աշխարհը տանելու։

Այն ատեն, մտածեց որ իրեն արուած սովորականէն դուրս կարողութիւնը անպիտան գոհացումի մը գործածած էր, եւ գաղափարը ունեցաւ գոնէ անգամ մը աղէկ նպատակի մը գործածելու։ Աղաչեց հրեշտակին որ ճամբան զինքը կեցնէ մահուան վտանգի մէջ եղող անդառնալի մեղաւորի մը անկողնին քով։

Հրեշտակը, գթած նպատակ մը նշմարելով այս խօսքերուն տակ, զայն քաղաք մը տարաւ գործակատարի մը մօտ, որ հոգեւարք էր։

Ագահութեան դեւը իր ճանկերը անոր կ'երկնցնէր, մինչ իր աղան ու բարի քահանայ մը ծնրադիր, զայն կը համոզէին Աստուծոյ ողորմութիւնը խնդրելու։

— Աղէ՛կ, գոչեց Անթօնիօ, Քրիստոս մեռաւ բոլոր մարդոց համար, գործակատարները բացառութիւն չեն կազմեր։

Ապա դէպի դեւը դառնալով.

— Ժամանակ ունի՞ք սպասելու, ա՛լ ձերն է, կրնանք քիչ մը թուղթ խաղալ, հէ՞...

— Ինչո՞ւ չէ, ըսաւ Սատանան, խաղին հնարիչը. բայց ի՞նչ պիտի խաղանք։ Ինծի անանկ կուգայ որ քսակնիդ տունն էք մոռցեր. կը կարծեմ որ եթէ յաղթըւիք, չպիտի կրնաք վճարել։

— Ձեզի կ'առաջարկեմ, ըսաւ Անթօնիօ, գումար մը դրամէն աւելի կարեւոր բան մը։ Կ'առաջարկեմ իմ հոգիս խաղալ, որ Արքայութիւն կ'երթայ, փոխարէն այս դժբաղդին հոգիին որ ձեզի կը պատկանի.

— Շատ աղէ՛կ, ըսաւ Սատանան, լաւ համոզուած որ պիտի շահէր։

Ածխագործը թող կուտայ որ թուղթերը ուզածին պէս խառնէ ու կտրէ, իր սովորական խարդախութիւնները գործածէ ու խաղայ։ Բանի մը վայրկեանի մէջ Սատանան բոլորովին կը յաղթուի. չի կրնար ուրանալ ասիկա, կը լքէ իր որսը, ու ամօթահար, կը փախչի։

Գործակատարը, ազատ՝ սատանայական ճնշումներէ, կը դառնայ դէպի Աստուծոյն պաշտօնեան, կը խոստովանի [illegible] խաղացած հոգին, ածխագործին հոգիին կ'ընկերանայ...։

— Ո՞վ է ան, կ'ըսէ Ս. Պետրոս, որ արքայութեան դուռը կը հնչէր.

Եւ Անթօնիօ կը պատասխանէ.

— Ձեր ճանչցած խեղճուկ փայտահատն է։

— Այո՛, բայց մինակ չես։ Ո՞վ է այդ սեւ հոգին որ քեզի կ'ընկերանայ։

— Մինակ չեմ, ո՛վ մեծ սուրբ, որովհետեւ կը կարծեմ որ մեր Տէրը հաճոյք կը զգայ՝ տեսնելով որ մարդիկ իրարու ընկեր եղած են բարութեան համար։ Իմ հետս կը գտնուի գործակատարի մը հոգին, սեւ է ան, որովհետեւ պահած է վրան մելանի քանի մը կաթիլներու բիծը։

— Գործակատարները չենք ընդունիր, կ'ըսէ Ս. Պետրոս, մինակդ մտիր, եթէ կ'ուզես։

— Վա՜յ... կը պատասխանէ Անթօնիօ, ես այս տեսակ դժուարութիւններ չհանեցի ձեզի, երբ դուք ձեր տասներկու ընկերներովը հիւղակս եկաք։ Դուք ինծի ըսիք. «Հոն ուր մարդ մը կրնայ ճաշել, երկուք ալ կրնան ճաշել»։ Ես ալ նոյն բանը չե՞մ կրնար ըսել։

Սուրբ Պետրոս լռեց, եւ ածխագործը ուսերուն վրայ առնելով գործակատարին հոգին, Յաւիտենական Արքայութեան մէջ սահեցաւ։

ԲՍԱՎԻԷ ՄԱՐՄԻԷ

Թարգմ.
Բ. Ա. ՄԻԼԻԱ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»-Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (114)

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԷՐ

ԺԱ.

Այդ մտածումին վրայ անհուն յափշտակութեամբ մը գրաւուեցաւ Արման։ Այնպէս թուեցաւ որ իրմէ կախուած ունէր իր պաշտելիին միանալու փափագին իրագործումը, առանց խղճելու իր կնքած մարդկային պայմանագրութիւնը, առանց թերանալու իր տուած խոստումին մէջ, առանց դաւաճանութիւն յարուցանելու, առանց արժանանալու յանդիմանանքներու եւ պախարակումներու։ Արման ոտքի ելաւ, ու պատուհանին մօտ դրուած եբենոսէ կարասիի մը մօտենալով բացաւ զայն, յետոյ րեւոլվէր մը առաւ մէջէն եւ պաղարիւնութեամբ աս դին ան դին դարձուց ձեռքին մէջ։ Դէմքը վերստացած էր յեղակարծ հանդարտութիւն մը։ Ալ եւս չէր ողբեր ու պայքարեր։ Կարծես բարօրութիւն մը կը զգար երկար ատենէ ի վեր. սեղանին քով նստաւ, անոր վրայ դնելով սպառնալից զէնքը։ Սկսաւ մելամաղձութեամբ խորհիլ, սակայն առանց այն անհուն վրդովումին, որ քանի մը չաբաթէ ի վեր յիմարութեան կը մղէր զինքը։

Արման աչքին առջեւ բերաւ իր կեանքին վերջին իրողութիւնները, եւ տեսակ մը ճակատագրականութեամբ, խորհեցաւ թէ իրեն վիճակուած բաղդը անխուսափելի էր։ Ամէն ինչ նպաստած էր այդ վիճակը առաջ բերելու. իր ակարութիւնը, կնոջը կոյր ընթացքը եւ Լիւսիի յափշտակութիւնը։ Այնուհետեւ ի՛նչ հարկ չարչարուելու, քանի որ իրեն համար անկարելի էր ճակատագիրը փոխել։ Կամքը աս մտածման յանգեցաւ թէ, Մինա, իր ներկայութենէն ազատած, բաւական վիշտ եւ դառն ցաւերու աղբիւր մը յետոյ նուազ պիտի տառապէր քան թէ ամէն օր վրդովուելով նախանձոտ վախերով։ Ահ, ո՞վ պիտի կրնար ենթադրել որ իրենց սէրը պիտի յանգէր այդ բարոյական թշուառութեան։ Տասը տարի միայն անցած էին այդ սիրոյն վրայէն, որ պարտէր անդրդուելի մնալ, ու հիմա գոյութիւն չունէր, տեղի տուած ըլլալով ուրիշ սիրոյ մը, որ անդարձելի կը թուէր, օրին մէկը իր կարգին անհետանալու համար թերեւս։ Ուրեմն ի՛նչ անարժ բան էր մարդկային սիրտ կոչուածը, որպէս զի այդքան դիւրաւ փոփոխման ենթարկուէր, քմահաճոյքի մը, յաճախ անբացատրելի միացած ու միշտ ակամայ զգայութեան մը խաղալիկ դարձած։ Այդ քմահաճոյքին կամ զգայութեան պատճառաւ իր կեանքը բոլորովին խանգարած էր, այնպէս ալ եւս անդորրութիւն ու բերկրանք գտնել անկարելի էր իրեն համար, Այս կործանուած եւ անամէջ կեանքը, այնքան առլցուած անձկութիւններով, սրտանեղութիւններով, անկայունութեամբ եւ վրդովումով, կ'արժէ՞ր միթէ պահպանել։

Այս խորհրդածութիւնները ա՛լ աւելի ուժ տուին Արմանի՝ իր որոշման մէջ։ Վայրագ ուրախութեամբ մը, պատրաստուեցաւ իր ցաւին զգայութիւնը կորսնցնելու։ Ոտքի ելաւ, քանի մը քայլ յառաջացաւ, իր չուրջը դիտելով, իբր թէ ուզէր իր հետ տանիլ ճշգրիտ յիշատակ մը այն սենեակէն ուր՝ ապրած էր ու պիտի մեռնէր. յետոյ իր ռեվոլվէրը առաւ, եւ հայելիի մը մօտենալով, փնտռեց այն տեղը, ուր ուղղութեամբ պիտի պարպէր հրազէնը, հարուածը չվրիպեցնելու համար։ Իր դէմքին տժգունութեան վրայ զարմացաւ։ Սակայն չէր վախնար։ Թեւը վեր առաւ, բայց իսկոյն ընկճեցաւ, ճիչ մը արձակելով։ Հայելիին մէջ, իր դէմքին մօտ տեսաւ կոմսուհիին դէմքը, աչքերը խոշորցած ու սեւեռուն, չրթունքները տժգունած ու դողդղջուն, ահաբեկալի պատկեր մը ձեւացնելով։

Արման ետին դարձաւ, մտացնորութեան մէջ կարծելով ինքզինքը։ Բայց կինը, դրան մօտ, որուն վարագոյրը կ'երերար տակաւին, կեցած էր անշարժ ու սպիտակ արձանի մը պէս, անձայն, բայց արհաւիրքը դրոշմուած իր դէմքին, չարժուձեւերուն, վերջապէս իր ամբողջ էութեան վրայ, որ թէեւ վրդովուած, բայց անշարժ կը մնար։ Արման խելքի պտոյտ մը ունեցաւ։ Իր վիժած փորձին բոլոր հետեւանքները ընդնշմարեց, իսկոյն քանիքին տարաւ հրազէնը, բայց Մինա աւելի փութկոտ գտնուելով ու զգացած մեծ արհաւիրքէն սթափած, ամուսնին վրայ նետուեցաւ։ Լիրբօրէն ձեռքին մէջ առաւ հրազէնը, իր կողմը ուղղեց զայն, ինքզինքը սպաննելու վտանգին ենթարկելով եւ Արմանի ձեռքէն բոլորովին խլելով, յետոյ խոր հառաչով մը, զգացած չանթահարիչ յուզման պատճառաւ թեւերը ու սրունքները կթոտած, աթոռի մը վրայ ինկաւ, գրեթէ անշունչ, բայց մահացու զէնքը բռնած ձեռքին մէջ։

Արման տեղէն չէր շարժած։ Աչքերը յառած գորգին վրայ, մռայլ դէմքով, բայց կատարելապէս գիտակից իր վիճակին։ Այն ատեն, տարաբախտ կոմսուհին, գերմարդկային կորովով մը, յաղթելով զինքը պաշարող անձկութեան, դէպի ամուսինը յառաջացաւ, եւ իբր միակ յանդիմանութիւն, յուսահատական չեչտով մը ըսաւ.

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ռուսիա եւ Ճաբոն. — Կացութիւնը. — Լոնտոնի ճաբոնական դեսպանը. — Իրաւարարութիւնը. — Նաւային շարժում. — Միջամտութեան լուրեր. — Վերջին լուրեր:

Բարիզ 16 յունուար. — Բեդերսպուրկի մէջ համոզումն է, պատերազմը մօտալուտ կարծել ետքը, սկսած է քիչ մը հանդարտիլ: Թօքիոյի մէջ պատրաստութիւնները կը շարունակուին, բայց, ինչպէս ծանուցեցաւ, Ճաբոն պատասխանեց Ռուսիոյ, որով նոր զեկոյցի մը պիտի սպասէ: Այդ պատճառով բանակցութիւնները կը շարունակեն եւ պիտի շարունակուին: Այս է ձեռք բերուած տպաւորութիւնը որ արդէն բաւական բան մըն է:

— Բեդերսպուրկէն այդ առթիւ հեռագրելով կը գրեն Քէօլնիշէ Զայթունկի. — «Ռուսիոյ պաշտօնական շրջանակներուն մէջ կը հաւատան թէ մինչեւ ժամանակ մը պատերազմ պիտի չծագի: Կատարեալ համաձայնութիւն մը կարելի ընծայող հիմեր կան, եւ հոս առաջնակարգ դերն կը նկատուի այդ համաձայնութեան իրականացումը: Հետզհետէ կը հաստատուի այն կարծիքը թէ համաձայնութիւնը պիտի գոյանայ՝ Քորէայի մէջ ազդեցութեան շրջանակներ եւ չէզոք գօտի մը հաստատելու հիման վրայ: Հոս բռնաբերումին նայելով՝ Քորէայի մէջ եւ կամ քօրէական սահմանագլուխին վրայ երկու կողմէն կատարուած զինուորական շարժումները վրդովիչ հանգամանք մը չունին եւ պէտք է նկատուին միայն իբրեւ ապահովութեան միջոցներ՝ երկու տէրութեանց ազդեցութեան շրջանակներուն մէջ ձեռք առնուած: Զրոյց կայ թէ Ճաբոնի պատասխանը վաղը Ռուսիոյ պիտի յանձնուի: Ռուսական շրջանակները շատ զայրացած են անգլիական լրագիրներու թղթակիցներուն դէմ զորս կը մեղադրեն թէ Ծայրագոյն Արեւելքի դէպքերուն վրայ նպատակաւոր տեղեկութիւններ կը հաղորդեն որոնք մտահոգութիւններ առաջ կը բերեն եւ հանրային կարծիքը կը մոլորեցնեն: Այդ թղթակիցներուն կողմէ այս օրերս հրատարակուած լուրեր բոլորովին անհամապատասխան էին իրականութեան:»

Լոնտոն. — Ճաբոնի դեսպանը խօսակցութեան մը պահուն յայտարարեց թէ կացութիւնը փոխուած չէ: Յարեց թէ սխալ լուրեր հրատարակ ըլլած են՝ օրինակի համար սխալ է այն լուրը թէ Ռուսիա Ծայրագոյն Արեւելք մարտանաւ ղրկելու համար զանազան միջոցներու դիմած եւ Անգլիա ալ հակառակած ըլլայ: Միջամտութեան մասին ալ դեսպանը յայտարարեց թէ շատ ուշ մնացած է՝ իրաց ներկայ վիճակին բերմամբ: Ճաբոնի դեսպանը բսաւ թէ յուսալի է որ խաղաղութիւնը պահպանուի, բայց ասոր բան Ռուսիոյ կայսրէն կախում ունի, վասնզի Ճաբոն իր ըսելիքը ըսած է: Ճաբոն կ'ուզէ որ Ռուսիա ընդունի բաց դուռի քաղաքականութիւնը եւ ճանչնայ Չինաց վեհապետութիւնը Մանչուրիոյ մէջ: Ինչպէս յայտարարեց Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ, պահանջուածը այն է որ Չին շարունակէ վարել Մանչուրիան, Չին իր իշխանութիւններէն չզրկուի եւ նաւահանգիստները բաց մնան: Դեսպանը յարեց թէ սխալ է այն լուրը, որուն համաձայն, Ճաբոն առաջարկած ըլլայ Մանչուրիոյ կամ Քորէայի որ եւ է մասին չէզոքացումը. Նաեւ սխալ է այն լուրը թէ Ճաբոն աշխատած ըլլայ իր թեւարկութիւնը ընդունել տալու: Դեսպանը յայտարարեց նաեւ թէ կարծիքի որ եւ է անհամաձայնութիւն չկայ Ճաբոնի կառավարութեան անդամներուն միջեւ:

— Ռիվիու օվ Ռիվիուս եւ Տէյլի Բէյքըրի տնօրէն Պ. Ստէտ խորհրդարանի անդամներէն եւ բոլոր ազդեցիկ անձնաւորութիւններէն ստորագրութիւններ կը հաւաքէ՝ դիմելու Զարին եւ Միքատոյին, հրաւիրելով զանոնք որ ռուսաճաբոնական վէճը ներկայացնեն Լա Հէյի իրաւարարական ատեանին: Այդ առթիւ Թայմզ գիտել կուտայ թէ Լա Հէյի պայմանագրութեան համաձայն, այն պարագաներ՝ որոնցմով կենսական շահը եւ ազգային պատիւը խնդրոյ առարկայ են, չեն կրնար իրաւարարութեամբ կարգադրուիլ եւ թէ ռուսաճաբոնական վէճն ալ այդ միեւնոյն պայմաններուն մէջ կը գտնուի:

— Սիւէզէն կը հեռագրեն թէ Քասուկա յածանաւը զոր Ճաբոն Արժանթինէն գնեց Նիշին յածանաւին հետ, ճամբայ ելեր է դէպ ի Ծայրագոյն Արեւելք, իսկ Նիշին տակաւին Սիւէզ կը գտնուի եւ ածուխ կ'առնէ: Ռուսիոյ կամաւոր նաւատորմիղին Օրէլ շոգենաւը, հազար երկու հարիւր զինուորներով, Սիւէզ կը սպասէ՝ դէպ ի Ծայրագոյն Արեւելք: Ճաբոն 16 000 թոնինոց երկու յածանաւներ յանձնարարած է Արմսթրօնկի նաւագործարանին:

— Ճաբոնի Նիբբոն-Եուսէն Քայշա շոգենաւային Ընկերութեան գործակալութիւնը կը յայտարարէ թէ նոր տեղեկութիւն մը չունի Ճաբոնի երթեւեկ նաւերու կեցած ըլլալուն մասին: Լոնտոնէն մեկնումները պիտի շարունակուին ցնոր տնօրինութեան: Այժմ ապահովագրութեան գինը բարձրացած ըլլալով Ծայրագոյն Արեւելքի համար առնուած ապրանքներուն քանակութիւնը քիչցած է: Ճաբոնի Նոյն Ընկերութեան ամէնէն արագընթաց երկու շոգենաւերը վարձուած են իբրեւ լրատար գործածուելու համար:

Բարիզ. — Ստոյգ աղբիւրէ առնուած լուրի մը նայելով՝ Ֆրանսայի կառավարութիւնը տրամադիր է միանալ Անգլիոյ կառավարութեան՝ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ գործադրելու բարեկամական այն միջամտութիւն զոր Լա Հէյի համաժողովը կազմած է բարեկամական աջակցութիւն: Դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ կը կարծուի թէ այդ հաւաքական գործը պիտի յաջողի: Արդարեւ Անգլիա չի կրնար կասկածելի նկատուիլ Ճաբոնի իր դաշնակցին: Միւս կողմէ Ֆրանսա բնաւ շահ չունի խնդրոյն մէջ, քանի որ 1902ին կնքուած ֆրանքօ-ռուս դաշնակցութիւնը բնաւ վերաբերութիւն չունի ռուսաճաբոնական վէճին հետ: Անգլիա եւ Ֆրանսա ամէնէն աւելի Ճաբոնի պիտի դիմեն: Ճաբոնի կառավարութիւնը, առանց բռնական միջոցներու դիմելու, ձեռք բերած կ'ըլլայ իր ուզածները: Քորէայի մէջ ստացած պահանջած բոլոր առաւելութիւնները՝ դաշնագրութեանց համաձայն: Մանչուրիոյ մէջ, միջազգային վաճառականութեան համար շահաստանները բացուիլը, միւս բոլոր տէրութեանց հետ համահաւասար կացութիւն մը կ'ընծայէ Ճաբոնի եւ իրականին մէջ ալ աւելի գերակշիռ դիրք մը՝ դրացի ըլլալուն հետեւանքով: Այդ միջոցով է որ Անգլիա եւ Ֆրանսա պիտի կատարեն իրենց բարեկամական միջամտութիւնը:

— Բարիզի ճաբոնական դեսպանատան մէջ կը յայտարարուի նաեւ որ Ճաբոնի մէջ համակրական ընդունելութիւն մը պիտի գտնէ այդ բարեկամական միջամտութիւնը՝ եթէ տեղի ունենայ, սակայն կը վախցուի թէ մի՛ գուցէ Ռուսիա այդ բանակցութիւններով անցնելիք ժամանակէն օգտուի եւ ամբողջացնէ իր սպառազինութիւնները: Բարիզի ռուս դեսպանատան մէջ ալ, այդ վերջին յայտարարութեան իբրեւ պատասխան, ըսուեցաւ թէ Ճաբոնի երկիւղը բոլորովին անտեղի է, քանի որ Ռուսիոյ պաշտպանողական պատրաստութիւնները պէտք եղածէն աւելի են եւ թէ Ռուսիոյ կայսրը որ իրաւամբ «խաղաղութեան կայսր» կոչուած է, բոլորովին խաղաղասէր քաղաքականութեան մը կը հետեւի:

Բեդերսպուրկ. — Վլատիվոսթօքի մէջ զրոյց կայ թէ բոլոր տէրութիւնները պնդած են Ճաբոնի մօտ, որպէսզի յարգէ իրաց կացութիւնը. Նաեւ զեկուցեր են թէ խաղաղութեան պահպանումը շատ փափաքելի է:

— Բեդերսպուրկի քօրէական դեսպանը՝ իշխան Չին Բոմ Ի իրմէ տեղեկութիւն ուզողներուն յայտարարեց թէ քանի մը շաբաթէ ի վեր որեւէ հրահանգ ստացած չէ իր կառավարութենէն՝ Ծայրագոյն Արեւելքի կացութեանը նկատմամբ: Դեսպանը այդ լռութենէն սա կ'եզրակացնէ թէ լրագիրներուն եւ մանաւանդ անգլիական լրագիրներուն ներկայացուցածին չափ ծանր չէ կացութիւնը:

— Օսլիապլիա ռուս զրահաւորը Բոր-Սայիտէն ճամբայ ելեր է դէպի Ծայրագոյն Արեւելք:

ՌՈՒՍԻԱ

Նոր տարին. — Արքունիքին ընդունելութիւնները. — Նիքոլա կայսեր յայտարարութիւնը. — Ծայրագոյն Արեւելքի խնդիրը — Պ. Բլէվէ:

Բեդերսպուրկ, 16 յուն. — Դեսպանական մարմինը, տօնի օրը, Բեդերսպուրկի Ձմեռնային պալատան սպիտակ մեծ սրահին մէջ հաւաքուած էր, Նոր Տարւոյ առթիւ իր շնորհաւորութիւնները մատուցանելու: Դեսպանները խումբ խումբ կեցած մարմարէ սիւներուն շուրջը՝ կը տեսակցէին, երբ Նիքոլա Բ. ժամանելով սրահին շրջանը կատարեց եւ դեսպաններէն իւրաքանչիւրին հետ տեսակցեցաւ: Զարը երբ Ճաբոնի դեսպանին մօտեցաւ, բոլոր ներկաները ուշադրութեան շարժում մը ըրին: Նիքոլա Բ. շատ սիրալիր կերպով խօսեցաւ Ճաբոնի դեսպանին հետ, յարեց թէ խիստ մեծ կարեւորութիւն կու տայ Ճաբոնի հետ դրացիական լաւ յարաբերութեանց, ո՛չ միայն ներկային այլ ապագային համար ալ: Զարը հաստատ յոյս յայտնեց թէ երկու ազգերուն համար ալ գոհացուցիչ կարգադրութիւն մը պիտի ըլլայ: Ճաբոնի դեսպանին վրայ մեծ տպաւորութիւն մը գործեցին Նիքոլա Բ.ի խօսքերը: Յետոյ Ռուսիոյ կայսրը սիրալիր կերպով խօսեցաւ Մ. Նահանգաց դեսպանին հետ, որուն ըսաւ թէ Ռուսիա կատարելապէս պիտի յարգէ Մ. Նահանգաց ու Չինաստանի միջեւ վերջերս կնքուած դաշնագրութիւնը, թէ որ եւ է կերպով արգելք պիտի չըլլայ ամերիկեան շահերուն Մանչուրիոյ մէջ եւ թէ Ռուսիա բնաւ չի փափաքիր վնասել ամերիկեան վաճառականութեան զարգացմանը: Դեսպանները տեղեկութիւն խնդրեցին Զարուհիին առողջական վիճակին վրայ: Նիքոլա Բ. պատասխանեց թէ ապաքինումը կը շարունակուի եւ թէ վրդովիչ բան մը չկայ: Կայսրը, բոլոր դեսպաններուն ուղղելով խօսքը, ըսաւ. — «Կը յուսամ եւ մտադիր եմ ինչ որ կարելի է ընել, որպէս զի խաղաղութիւնը պահպանուի Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ»

— Անհիմն կը նկատուի Պէրլինի թերթի մը այն լուրը թէ Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարար Պ. Բլէվէ, յոգնած ու հիւանդ, երկարատեւ արձակուրդ խնդրած եւ ատիկա բոլորովին հրաժարելու յառաջաբանը եղած ըլլայ: Կէս-պաշտօնական շրջանակներու մէջ կը յայտարարուի թէ Պ. Բլէվէի առողջական վիճակը ամէն կերպով գոհացուցիչ է:

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Մ. Նահանգաց Ծերակոյտին մէջ. — Ջրանցքին դաշնագրութիւնը. — Ռէյէս զօրավարը:

Նիւ-Եորք, 16 յունվ. — Մ. Նահանգաց Ծերակոյտը կը շարունակէ Բանամայի ջրանցքին դաշնագրութեան վիճաբանութիւնը: Հանրապետականները մասնաւորաբար կը քննադատեն Պ. Ռուզվելթի անձնական քաղաքականութիւնը եւ նպատակ ունին չյաջողցնել անոր վերընտրութիւնը՝ նախագահական ընտրութեան պահուն: Ծերակոյտին արտաքին գործոց յանձնաժողովը կը քննէ ջրանցքին դաշնագրութեան նկատմամբ առաջարկուած փոփոխութիւն մը, որով Մ. Նահանգներուն աւելի ընդարձակ իրաւասութիւն մը կը տրուի ջրանցքին երկու ծայրերու նաւահանգիստներուն համար:

— Քոլոմպիոյ ներկայացուցիչ Ռէյէս զօրավարը, որ Ուաշինկթընէն մեկնեցաւ, առաջարկեր է Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարութեան, իբրեւ խաղաղական վերջին լուծում, Բանամացիներուն կարծիքը առնել թէ ա՛լ միալ կ'ուզեն թէ Քոլոմպիոյ միանալ: Այդ առաջարկութիւնը մերժուեր է, ինչպէս եղած էր միւսներուն համար: Բանամայի հանրապետութիւնը փութով պաշտպանողական պատրաստութիւններ կը տեսնէ, վասն զի կը վախնայ թէ մի՛ գուցէ Ռէյէս զօրավարին Քոլոմպիա վերադարձը, իր բանակցութիւնները չյաջողելէն ետքը, նշան մը ըլլայ Բանամայի երկրին վրայ արշաւանքի մը:

— Մ. Նահանգները եթէ միջամտելու հրաւիրուին, Բանաման առժամապէս գրաւուած պիտի հռչակեն:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Իրոքուա թատրոնի հրդեհը եւ օրէնքը. — Փակուած եկեղեցիներ. — Օրինագիծ մը նաւագնացութեան վրայ:

Ուաշինկթըն, 16 յուն. — Չիքակոյի քաղաքապետ Պ. Հարրիսըն մտադիր է Իրոքուա թատրոնին հրդեհին տեսարանը վերակազմել, առանց դերասաններու մասնակցութեան, փորձագէտներու դիտողութիւնները լուսաբանելու համար: Թատերաբեմին վրայ դրուած կոյտ մը պիտի բռնկցնեն, ու այդ կեղծ հրդեհին առաջ բերած արդիւնքները շէնքին ներքին մասին մէջ, որ չէ այրած, պիտի ուսումնասիրուին: Թատրոններէն յետոյ կարգը եկած է եկեղեցիներուն: Տասնեհինգ եկեղեցի փակուեցան քաղաքապետութեան կողմէ, մինչեւ որ օրինական միջոցները ձեռք առնուին, կեանքի ապահովութեան համար:

— Երեսփ. Ժողովի անդամներէն մէկը օրինագիծ մը ներկայացուցած է, առաջարկելով ներքին գործադրել նաւագնացութեան վրայ դրուած նախկին օրէնքները: Այդ օրինագիծին համաձայն, մասնաւոր տուրք պիտի առնուի ամերիկեան նաւահանգիստ մէջ գտնուող օտար նաւերէ. Նաեւ 100 ֆրանք իւրաքանչիւր ուղեւորէ:

ԱՆԳԼԻԱ

Էտուարտ թագաւորին հիւանդութիւնը. — Մաքսային քննիչ յանձնաժողովին գումարումը. — Երեսփոխանական ընտրութիւններ. — Պ. Ուիթէյքըր Ռայթի դատը:

Լոնտոն, 16 յունուար. — Էտուարտ Է. կոկորդի թեթեւ ցաւէ մը կը տառապի, որու մասին չփութ յայտարարութիւններ կ'ընէ անձնական բժիշկը: Անգլիական մամուլը շատ կը խօսի այդ մասին:

— Մաքսային քննիչ յանձնաժողովին առաջին գումարումը տեղի ունեցաւ երէկ: Պ. Չէմպըրլէն, բացման ճառին մէջ, ի վեր հանեց այն պատճառները, որով ջատագով կը կանգնէր իր մաքսային ծրագիրներուն: Այդ ճառը կրկնութիւնն էր Պիրմինկհէմի մէջ արտասանած իր բանախօսութեան:

— Նորուիչի ընտրութիւնը անակնկալ յաջողութիւն մը եղաւ ազատականներուն համար: Իրենց ընտրելին Պ. Թիլլէթ 8576 քուէ շահեցաւ ընդդէմ 6756ի, զոր պահպանողական Պ. Ուայլտ ստացաւ, իսկ գործաւորական ընտրելի Պ. Ռօպըրթս՝ 2664: Այս վերջինը [illegible] ըլլալով ազատական ընտրելիին պէս, երկուքին ստացած քուէները 4264 ձայնի մեծամասնութիւն մը կու տան ընդդիմադիրներուն: Այս արդիւնքը աչքառու է սա պատճառաւ որ 1892 եւ 1895ին պահպանողականները 600 եւ 830 ձայնի առաւելութեամբ պահած էին երեսփոխանական այդ աթոռը: Այսպէս Պ. Չէմպըրլէնի քաղաքականութիւնը կը դատապարտուի զգալի կերպով: Վերջին շաբթուան, ազատականները փայլուն յաջողութիւն մը ունեցան Էյլսպըրիի մէջ, ուր Պ. Լը 1,476 ձայնի մեծամասնութիւն շահեցաւ: Ամսուն 20ին եւ 29ին, ուրիշ ընտրութիւններ ալ տեղի պիտի ունենան Կէյթսհէտի ու Էր-Պըրկսի (Սկովտիա) մէջ:

— Լոնտոնի քաղաքական Ներկայացուցիչ Լորտ Իթրանթըն, Լոնտոնի միջնաքաղաքին միջազգային առեւտրական Ընկերակցութեան պատուոյ նախագահութիւնը ընդունեց, որուն անդամները Բարիզ գացին անցեալ տարի: Ընկերակցութիւնը հաւանաբար հացկերոյթ մը պիտի տայ յառաջիկայ ամսուն:

— Պ. Ուիթէյքըր Ռայթի դատը կը շարունակուի: Դատաւորը շուարած է անվերջ հարցումներու կնճռոտութիւններուն առջեւ: Բազմաթիւ սեղանաւորներ ու դրամատէրեր վկայութիւն տուին երէկ:

ՏՌԱՄ ՄԸ ԳԱՌԱԳԵՂԻ ՄԷՋ

Գազանազուսպ կնոջ մը վիրաւորուիլը. — Գազաններուն կատաղութիւնը. — Սըրսայոյց տեսարան:

Բարիզ. 15 յուն. — Պօսթօքի գառագեղը, որ այս պահուս, մեծ հետաքրքրութիւն առաջ կը բերէ հոս, երէկ թատր հանդիսացաւ տրամի մը: Խումբէն դերասանուհի մը, Օր. Մորէլլի, քիչ մնաց զոհ պիտի երթար ինձի մը կատաղութեան: Գազանազուսպ կինը սովորութիւն ունի իր կենդանիներուն վանդակը մտնել, պարուհիի յատուկ սեւ մետաքսէ զգեստ մը հագած, վզին շուրջը դրած երեք շարքով մարգրիտէ մանեակ մը, իսկ մազերուն մէջ՝ ադամանդէ թագ մը: Շատ կարճատես ըլլալուն, մինչ ակնոց կը կրէ, ինչ որ կ'օգնէ դերասանուհիին՝ գազանները դիտելու: Այդ երեւումը ու գազանազուսպ կնոջ յանդգնութիւնը մեծ յաջողութիւն մը ապահոված են այդ խաղին համար: Երէկ, այդ զգացունց նումերոյին սկզբնաւորութեան ատեն հրաշալի ինձ մը, չորս տարեկան, որ քանի մը օրէ ի վեր կը գտնուէր գառագեղին մէջ, դժկամակ երեւոյթ մը կը ցուցնէր: Այդ կենդանին, որուն Բրէնս անունը տուած էր գազանազուսպ կինը, իր բացառիկ հասակին համար, կատարելապէս մարզուած չէր տակաւին: Իր բովանդակ ուժը կը պահէր այն շրջանին, երբ դեռ քիչ օրեր առաջ ազատ կը պտըտէր Սէյլանի անտառներուն մէջ: Քանի մը ընձառիւծներու եւ երկու յովազներու հետ կը գտնուէր անիկա, բայց մինակ ինք կը դիմադրէր Օր. Մորէլլիի կախարդող նայուածքներուն: Բրէնս ետին մնաց, երբ միւս կենդանիները իրենց վանդակէն հեռացան ընդհանուր ծափահարութեանց միջոցին: Բանի մը Օր. Մորէլլի խարազանեց գազանը, որպէսզի իր առջեւէն անցնի: Ցասոյ գազանազուսպը այն փոքր դուռնէն ներս մտաւ, որ գառագեղին թունէլներուն վրայ կը նայի: Վարագոյրը իջեցուեցաւ, Օր. Մորէլլին բոլորովին ծածկելով հանդիսականներուն տեսութենէն: Իսկոյն սրտաճմլիկ ճիչ մը ու քանի մը պայթումներ լսուեցան իրարու ետեւէ: Օր. Մորէլլի հազիւ վանդակէն ներս մտած, ինձը իր վրայ խոյացած էր, պատառելով վիզը, ուսերը եւ կուրծքը, իր ակռաներուն եւ մագիլներուն միջոցաւ: Գազանազուսպ կինը, շրջազգեստին երկայն քղանցքէն ներուած, գետին ինկաւ: Ընձառիւծ մը որ ինձին հետեւած էր, ան ալ խեղճ դերասանուհիին վրայ նետուեցաւ, եւ արիւնին հոտէն հրապուրուած, միւս գազաններն ալ խոյացան: Բարի թէն Պոնավիթա, առիւծներու մարզիչը, որ իր կարգին կը սպասէր, բեմ ելլելու համար, բարեբախտաբար մօտը կը գտնուէր: Կատաղած գազաններուն մէջ խոյացաւ: Ինձը բռնեց կոկորդէն ու պատի մը զարկաւ, ուր ինկաւ գազանը, կէս մը թմրած եղած: Միւս կենդանիներն ալ, ըէվոլվէրի հարուածներէն վախցած, ձգեցին իրենց զոհը ու իրենց վանդակները փախան, ուր կարելի եղաւ բանտարկել զանոնք: Գառագեղին տէրը՝ Պ. Պօսթօք իր սենեակը փոխադրել տուաւ Օր. Մորէլլին, որուն պատառուած շրջազգեստը արիւնոտած էր ամբողջովին: Տօքթ. Սաքի տուաւ առաջին դարմանները, ու սթափեցուց արիւնոտ գազանազուսպը, որ խնդրեց թատրոնին մէջ դարմանուիլ՝ մինչեւ կատարեալ ապաքինումը: Օր. Մորէլլիի ստացած վէրքերը մահացու չեն:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԱՆ

ՔԷՕԼՆ, 17 յուն. — Քէօլնիշէ Զայթունկ Բեդերսպուրկէն հեռագիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանող թէ Ռուսիոյ կայսրը, երկուշաբթի օրը, մասնաւոր ունկնդրութիւն մը պիտի շնորհէ Ճաբոնի դեսպանին: Այդ լուրը եթէ ստոյգ է, խիստ մեծ կարեւորութիւն ունի՝ վէճը մօտերս խաղաղութեամբ կարգադրելու մասին, նաեւ ամէնէն լաւ հերքումն է՝ պատերազմի զրոյցներուն:

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ, 18 յուն. — Այսօր տեղի չունեցաւ Ռուսիոյ կայսեր կողմէ Ճաբոնի դեսպանին շնորհուելիք ունկնդրութիւնը, ինչպէս ծանուցած էր Քէօլնիշէ Զայթունկ:

ՊԷՐԼԻՆ. — Գերմանիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ Նախարարապետ Ֆոն Պիւլով կոմս. մը յայտարարեց թէ հարաւային արեւմտեան Ափրիկէի գերմանական մասին Հէրէրոններու ըմբոստութիւնը ամէն կերպով ծագած է եւ թէ Պէրլին հասած վերջին հեռագիրներուն նայելով՝ կացութիւնը ծանր է: Նախարարապետը յետոյ թուեց ձեռք առնուած զօրաւոր զինուորական ու նաւական միջոցները: Միանգամայն յայտարարեց թէ դաշնակցային կառավարութիւնները կը յուսան որ գերման ժողովուրդը ու անոր ներկայացուցիչները համամիտ պիտի գտնուին՝ Գերմանիոյ պատիւը պաշտպանելու համար: Ներքին գործոց նախարարը, մաքսային դաշնագրութեանց դադրած ըլլալը չհռչակուելուն վերաբերեալ հարցապնդումներուն պատասխանելով, ըսաւ թէ դաշնագրութիւնները բնաւ դադրած չեն հռչակուած որոշ պայմանաժամի մը մէջ: Յարեց որ Գերմանիա պիտի պնդէ տարրական քանի մը պահանջներուն վրայ, որոնց գործադրութենէն ետքը միայն դաշնագրութիւնները պիտի կնքուին:

ԲԱՐԻԶ. — Սակարանին փակման պահուն գիները տկար էին ոչ թէ քաղաքական տպաւորութիւններով, այլ այն պատճառով որ մեծ շահադէտ մը սպանիական արտաքին փոխառութեան պարտաթուղթեր եւ ուրիշ արժէթուղթեր վաճառեց:

— Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովը, այսօր, սկսաւ վիճաբանել Ֆրանսայի արեւմտեան եւ հարաւային երկաթուղիները տէրութեան կողմէ գնուելու ծրագրին վրայ: Ընդհանրապէս կը կարծուի որ Երեսփ. Ժողովը պիտի մերժէ այդ ծրագիրը:

ԲԷՇԹԱ. — Զինի կողմը որոնց միանալ վիճաբանութիւնները խափանող կուսակցութեանց՝ զինուորագրութեան նոր օրէնքին քուէարկութիւնը արգիլելու համար:

ՊԷՐԼԻՆ. — Դաշնակցային Խորհուրդը ընդունեց յաւելուածական ելմտացոյցը:

ՓՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ. — Հեռագրական լուրերու նայելով Ռուսիոյ եւ Ճաբոնի վէճէն առաջ եկած կացութիւնը թէեւ անորոշ է, սակայն աւելի լաւ կ'երեւայ:

ԼՈՆՏՈՆ. — Մոնդվիտէօյէն (Ուրուկուէ) կը հեռագրեն թէ ըմբոստները զանազան տեղեր պարտուեր են:

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԷՆՆԱ, 19 յուն. — Աւստրիոյ պատուիրակութեան ելմտացոյցի յանձնաժողովը ընդունեց պատերազմական արտասովոր ելմտացոյցը, որուն 15 միլիոն քուրոնը դաշտային նոր թնդանօթներու համար:

— Վիէննայի մէջ Հէրրիս Սալմ կոմսին նախագահութեամբ Ընկերութիւն մը կազմուեցաւ՝ երեսփոխաններէ, ճարտարագէտներէ եւ այլն: Նպատակ ունի ազդու կերպով պաշտպանել Աւստրիոյ առեւտրական շահերը Արեւելքի մէջ: Ատոր համար հրատարակութիւններ, ցուցահանդէսներ եւ այլն պիտի կազմակերպէ:

ՊԷԼԿՐԱՏ. — Արքայական հրամանագիր մը կը վաւերացնէ արտաքին գործոց նախարարութեան քարտուղարներէն Պ. Նոււավովիչի անուանումը՝ իբրեւ սերպիական հիւպատոս Սկիւպի, փոխանակ Պ. Ռիսթիչի որ Սոֆիայի դիւանագիտական գործակալ կարգուած է:

ՊԷՐԼԻՆ. — Հապիխթ թնդանօթակիրը Սքովաբմունտ ժամանեց՝ Ափրիկէի հարաւ-արեւմտեան կողմը:

— Գերմանիոյ Երեսփ. Ժողովը առաջին եւ երկրորդ ընթերցումով ընդունեց Ափրիկէի հարաւային արեւմտեան մասին վերաբերեալ ծրագիրները:

— Բէքինէն կը հեռագրեն Վուֆ գործակալութեան թէ միսիոնարներու կողմէ տրուած լուրերու նայելով, Պօքսըրներու նշանաւոր պետ Թուան իշխանը ծանրապէս հիւանդ է եւ Թունկ-Յու-Սիանկ ալ մեռած:

ԲԱՐԻԶ. — Ընդհանուր դատախազ Պ. Պօտուան, այսօր, վճռաբեկ ատեանին պատժական ճիւղին հաղորդեց իր տեղեկագիրը՝ Տրէյֆիւսի կողմէ խնդրուած վերաքննութեան մասին:

ՊԷՐԼԻՆ. — Գերմանիոյ Երեսփ. Ժողովը նախորդ դիւանը վերընտրեց՝ ծափահարութիւններով:

ՍՈՖԻԱ. — Սոբրանիէին նստաշրջանը այսօր բացուեցաւ: Մեծամասնութեան տրամադրութիւնները բնաւ փոխուած չեն:

ՊԷԼԿՐԱՏ. — Սքուբշթինան չքուէարկեց այն վարկը որ ուզուած էր՝ Գարաճորկէվիչի հարիւրամեակը տօնելու համար:

ԼՈՆՏՈՆ. — Փորթ-Արթուրէն առնուած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ կացութիւնը սովորական վիճակի մէջ է:

— Թօքիոյէն կը հեռագրեն թէ [illegible] վիճակը քիչ մը թուլցած է:

ՊԷՐԼԻՆ. — Վինտհուքէն առնուած հեռագիրներու նայելով՝ հարաւային արեւմտեան Ափրիկէի գերմանական մասին մէջ նոր սպանութիւններ գործուած են: Ծովային նախարարութիւնը փութով սպառազինել կուտայ երկու յածանաւեր որոնք քիչ օրէն Ափրիկէ պիտի ուղեւորին:

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ — Պիթլիսի նահանգին կուսակալ անուանուեցաւ պետական Խորհուրդին օրէնսդիր ճիւղին անդամներէն Ֆէրիտ պէյ:

— Մէնթէշէ գաւառին նախկին դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Զօր գաւառին նախկին դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Մէհմէտ Ալի էֆ., որուն յաջորդեց Կիւմիւլճինէի գաւառին նախկին դատարանին ընդհանուր դատախազի նախորդ օգնական Ալի Րիզա պէյ:

— Խարբէրդի նահանգին Տէյէ Աղաճի նաիպ անուանուեցաւ Պէյքօզի նախկին նաիպ Մէհմէտ Րաշիտ էֆ.: Իզմիթի նաիպ անուանուեցաւ Գարթալի նախկին նաիպ Շէվքէթ էֆ.

— Միւթէմէտիզի աստիճան տրուեցաւ Աթաուլլահ պէյի, որդի կայս. անձնապահ զօրաբանակին հրամանատար Ռէուֆ փաշայի: Միւթէմէտիզի աստիճան՝ Սապրինէին բոլամ անդամներէն Իսմէթ Հաքը [illegible] ու Մանաստըրի վերաքննիչ ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ Քեամիլ պէյի: Սանիէի աստիճան՝ Պէլկրատի օսմ. դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Մուսթաֆա Շիւքրի պէյի եւ Ղալաթիոյ ներքին մաքսատան երկաթուղիի ճիւղին պաշտօնեայ Ճէմիլ պէյի:

— Լիվօռնոյի օսմ. պատուակալ հիւպատոս անուանուեցաւ՝ տեղւոյն օսմ. փոխ-հիւպատոս Պ. Օթիէրի Տէլլասիւմա: Գերմանիոյ Բիլ քաղաքին օսմ. պատուակալ հիւպատոսութիւն մը հաստատուելով այդ պաշտօնը յանձնուեցաւ Պ. Իվէ Բի:

— Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ թնդանօթարանի արհեստի երկրորդական գունդին հրամանատար Ահմէտ փաշայի: Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Մարոնիներու պատրիարքական փոխանորդ Տ. Մաւթրան Ավատի: Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Պուլկարիոյ կոմսէրութեան բժիշկ Տօքթ. Բոզոխարով էֆ.ի: Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ հելլենացի Տօքթ. Սպիրիտոն Գարավիասի:

— Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ առողջապահական Խորհուրդին մէջ ֆրանսական պատուիրակ տոքթ. Միրապէլի կնոջ:

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ. — Ֆաթիհի մզկիթին մէջ, երէկ կրօնական ուսանողներու վկայականներ տրուեցան: Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Կայս. Պալատան քարտուղարներէն Ճէվատ պէյ նոյն մզկիթը երթալով կայս. բարեւները հաղորդեց եւ ուսուցիչներուն շնորհուած ոսկի եւ ուսանողներուն ալ Լիաքաթի արծաթ չքանշանները յանձնեց: Այդ առթիւ երախտագիտական ուղերձ մը մատուցուեցաւ յառաջ Կայս. Գահոյից:

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ԱՍՏԻՃԱՆ ՄԸ. — Պաշտօնական Զեկոյց մը կը ծանուցանէ թէ Նախարարաց Խորհուրդին որոշմամբ, որ վաւերացուած է կայս. Իրատէով, զինուորական նոր աստիճան մը հաստատուած է միրլիվայի եւ ֆէրիգին միջեւ՝ «առաջին ֆէրիգ» անունով, որուն պատկանողներուն պաշտօնական մակդիրը պիտի ըլլայ «աթուֆէթլու»: Պաշտօնական արարողութեանց մէջ կրօնական «Սէտտուր»ի աստիճանաւորներէն ետքը պիտի գայ եւ Պոլսոյ աստիճանաւորներէն առաջ: Որոշիչ նշանը սապէս պիտի ըլլայ. — Համազգեստին թեւին վրայ միրլիվայի աստիճան ցոյց տուող ոսկեթել չորս երիզներու վրայ շեղակի դրուած նոյն տեսակ չորս երիզներուն երկու եզերքները՝ դեղին եւ մէջտեղի երկուքը՝ սպիտակ, եւ վերարկուին ուսնոցներուն վրայ ալ միրլիւութեան աստիճան ցոյց տուող երեք աստղերու մէջտեղինը՝ սպիտակ:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ. — Ինչպէս յայտնի է, նահանգներու մէջ պաշտօնի կոչուած նաիպներու եւ դատաւորներու պաշտօնավարութիւնը որոշեալ պայմանաժամի մը համար է: Ասոնց պաշտօնավարութեան շրջանը ժամանակին որոշուելու ատեն նկատողութեան չէ առնուած անոնց երթալիք տեղերուն հեռաւորութիւնը, որով, երթալու եւ վերադառնալու ատեն բաւական ժամանակ կորսնցնելով, վնասներու ալ կ'ենթարկուին: Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ ասկէ վերջը ճամբորդութեան համար անցած ժամանակը պաշտօնավարութեան շրջանին վրայ աւելցուի. հրամայեց նաեւ անպաշտօն վիճակի թօշակի սնտուկ մը հաստատել անոնց համար, որպէս զի իրենց կարգին սպասելով մինչեւ որ պաշտօնի կոչուին, նեղութիւն չքաշեն: Այդ սնտուկին հաստատման համար կայս. մասնաւոր արկղէն հազար ոսկի շնորհուեցաւ: Այդ գումարը, առջի օր, ղրկուեցաւ Շէյխ-Իւլ-Իսլամի Դուռը: Կայս. Իրատէ մը հրամայեց նաեւ նոյն սնտուկին համար կանոնագիր մը պատրաստելով մատուցանել յառաջ Կայս. Գահոյից:

ՇՈՒԷՏ-ՆՈՐՎԷԿԻՈՅ Օսքար թագաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ օսմ. պահականաւը այսօր դրօշներով զարդարուած էր:

ՇՈՒԷՏԱԿԱՆ Էլիտա մարզարան-մարտանաւը, երեքշաբթի առտու Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց եւ Տոլմա Պաղչէի առջեւ խարսխեց: Էլիտա բարեւեց օսմ. պահականաւը որ փոխադարձաբար պատասխանեց:

— Կայս. Իրատէի մը համաձայն ծովային Նախարար Ճէլալ փաշա եւ նաւային բարձրագոյն վարժարանին վերատեսուչ Հիւսնի փաշա երեքշաբթի օրը շոգեմակոյկով Էլիտա մարզարան-մարտանաւը երթալով, բարի գալուստ մաղթեցին հրամանատարին:

— Քիչ վերջը Էլիտայի հրամանատարը Պ. Հօլմ, հիւրամեծար նաւային դեր-ծովապետ Մուսթաֆա պէյի հետ, փոխադարձ այցելութիւն տուաւ ծովային նախարար Ճէլալ փաշայի:

— Դեր-ծովապետ Մուսթաֆա պէյէ զատ նաւային ուրիշ սպաներ ալ հիւրամեծար կարգուեցան Էլիտայի սպաներուն եւ նաւային ուսանողներուն:

— Շուէտցի հիւրերը, երկուշաբթի օր, այցելեցին Պոլսոյ նշանաւոր վայրերը: Հրամանատարն ալ նոյն օրը այցելութիւն տուաւ Շուէտ-Նորվէկիոյ դեսպանին. նաեւ նաւահանգստի վերատեսուչին, որ իր կողմէ սպայ մը ղրկեց Էլիտա մարզարան-մարտանաւը՝ փոխադարձ այցելութեան համար:

— Դեսպանատանց պահականաւերուն հրամանատարները, առջի օր, Էլիտա մարզարան-մարտանաւը երթալով այցելութիւն տուին հրամանատարին:

— Էլիտա սպիտակ ներկուած է եւ երեք կայմ ունի. գերմանական Մոլթքէ մարզարան-մարտանաւին նման է, վեց թնդանօթ ունի: Նաւազներուն եւ ուսանողներուն թիւն է հարիւր յիսուն ու նաւային ուսանողներունը՝ քսան: Չորս օր պիտի մնայ Պոլսոյ նաւահանգիստը:

— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց կայս. Գանձէն տալ Էլիտայի մէջ գտնուողներուն ուտեստեղէնները, որչափ ատեն որ Պոլսոյ նաւահանգիստը գտնուին:

— Էլիտայի հրամանատարը իր հիւրամեծարին հետ, երէկ, Բաղդաթ շոգեմակոյկով Հէյպէլի գնաց եւ այցելութիւն տուաւ նաւային բարձրագոյն վարժարանին վերատեսուչ Հիւսնի փաշայի:

— Էլիտայի սպաներէն եւ նաւային ուսանողներէն ոմանք, երէկ, Մեծ Շուկան այցելեցին ու կարգ մը գնումներ կատարեցին: Ետքը այցելեցին Պոլսոյ նշանաւոր վայրերը:

— Շուէտ-Նորվէկիոյ դեսպանը, երէկ, Եըլտըզ երթալով հրամանատարը ու սպաները հրաւիրեց այս գիշեր դեսպանատան մէջ տրուելիք սեղանին։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. — Ելմտական 1315 տարուան մաքսային գործառնութեանց համար պատրաստուած մաքսային վիճակագրութեան նայելով, նոյն տարին 2,440,653,793 ղրուշի ապրանք ներածուած եւ ատոնցմէ 178,802 հազար 858 ղրուշ մաքս առնուած է։ Այդ հաշւոյն մէջ չեն Օսմ. նաւահանգիստներուն միջեւ փոխադրուած ներքին ապրանքներու մաքսը եւ «արտէք»ի տուրքը։ Այդ հաշւով նոյն տարուան մաքսային ամբողջ հասոյթը եղած է 218,250,174 ղրուշ։ Տէրութեան կողմէ բերել տրուած գործիքները, ազօթատեղիներու եւ եկեղեցիներու առնուելով եկած գոյքերը, երկրագործութեան եւ արհեստագործութեան մեքենաները եւ մենաշնորհ ունեցող գործարաններու պէտքերը այդ հաշւոյն մէջ չեն։ 1315 տարին Օսմ. երկիրներէն 1,559,140,616 ղրուշի ապրանք արտածուած են, ուրկէ 14,226,805 ղրուշ մաքս առնուած է։ 1314 տարին արտածուած ապրանքներուն արժէքն էր 1,342,543,955, որով 1315ին արտածումները 216 միլիոն աւելի եղած են։ Այդ հաշւոյն մէջ չեն Հանրային Պարտքի վարչութեան եւ Ռէժիին գինիի ու ծխախոտի արտածումները։ Մետաքսաթելերու քանակութիւնը 1315ին եղած է 19,475 հազար 141 քիլօ եւ գինիներունը՝ 12 միլիոն 761,130։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը, երէկ առտու, արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշայի ապարանքը երթալով տեսակցեցաւ Ն. Վսեմութեան հետ։

ՊԻԹԼԻՍԻ նոր կուսակալ Ֆէրիտ պէյ, առջի օրը, Կայս. Պալատ երթալով երախտագիտութիւն մատոյց։ Ցետոյ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին, պետական Խորհուրդի նախագահին եւ ներքին գործոց նախարարին հետ։ Ֆէրիտ պէյ քանի մը օրէն իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԱՆՈՒԱՆՈՒՄ. — Կայս. Իրատէի մը համաձայն, կայս. անձնական Գանձուն նախորդ նախարար հանգուցեալ Փերթեւ-գալ Միքայէլ փաշայի որդին Ցովսէփ պէյ պաշտօնի կոչուեցաւ անտառներու, հանքերու եւ երկրագործական նախարարութեան մէջ։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ. — Դատական նախարար Աբտիւռռահման փաշայի նախագահութեամբ կազմուած այն յանձնաժողովը՝ որ պաշտօն ունի միջոցներ ձեռք առնելու խարդախ սնանկութեանց տեղի չտալու համար, առջի օրը նորէն գումարուեցաւ։ Մօտ ատենէն ծրագիր մը պիտի մատուցուի Մեծ-Եպարքոսութեան։ Ստոյգ աղբիւրէ առնուած լուրի մը նայելով, թոյլ չպիտի տրուի քոնքորտաթօ պատրաստել այն սնանկացեալներուն, որոնք իրենց պարտքին կէսը վճարելու կարող իսկ չեն։ Դալով պարզ սնանկութեանց, պահանջատէրերուն կողմէ սահմանուած գումարներուն հարիւրին 30ը պիտի ապահովուի քոնքորտաթոյի մը պատրաստութենէն առաջ։ Պահանջատէրերուն հարիւրին 10ը միայն առաջարկելով քոնքորտաթօներ պատրաստելու դրութիւնը վերջացած է ուրեմն։

ԲԱՐԻԶԷՆ յունուար 5/18 թուական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէն Պ. Տըֆէ որ Բարիզ կը գտնուի, նախագահ Պ. Լուպէի ներկայացեր է։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԱԼԻՒՐՆԵՐԸ. — Ջեռնհաս պաշտօնատունը նկատելով որ օտար ալիւրներու ներածումը չդադրած է, ինչ որ արդիւնք է Անատոլուէն տեղական ալիւրներու առաքման նուազելուն, ծանօթ պէտք եղած տեղերը՝ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնել՝ տեղական ալիւրներու առաքումը դիւրացնելու եւ շատցնելու համար։

— Անատոլուի երկաթուղիի Ընկերութիւնը, ծրագիր մը մատուցանելով առեւտրական եւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան՝ կարգ մը միջոցներ առաջարկեց՝ տեղական ալիւրներու փոխադրութեան գինը զեղչելէն սպասուած արդիւնքները պէտք եղածին պէս ձեռք բերելու համար։

ԼԱԹԱՔԻՈՅ մէջ ժոլէրան անհետացած ըլլալով, Դամասկոսէն մինչեւ Սէվիտիէ սուրիական ծովեզերքներու ժամանողաց դէմ հաստատուած քարանթինան վերցուեցաւ եւ անոր տեղ բժշկական քննութիւն սահմանուեցաւ։

ԳԱՐԱՔԼՕՅԻ կամուրջին տեղ նոր մը շինելու մասին նախարարաց Խորհուրդը, յետ խորհրդակցութեան, որոշած է որ նոր կամուրջին ծրագիրը նուազուրդի դրուի ամէնէն մեծ ճարտարարուեստական տուներուն միջեւ, որոնց ճարտարապետները Պոլիս հրաւիրուելով տեղւոյն վրայ քննութիւն պիտի կատարեն, եւ յետոյ պատրաստուած ծրագիրները քննըւելով՝ ամէնէն յարմարը պիտի ընդունուի նուազուրդէ ետքը։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանատան մատուռին մէջ երեքշաբթի առտու Մկրտութեան տօնին առթիւ, կրօնական արարողութիւններ կատարուեցան։

— Պ. Զինովիէվ, առջի իրիկունը, ճաշ մը տուաւ Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պ. Միւլլէրի եւ Պէյրութի ռուսական նախորդ ընդհանուր հիւպատոս Պ. Տէմէրիքի ի պատիւ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանը եւ տիկին Քոնսթան, երկուշաբթի օրը, արձակուրդով Բարիզ ուղեւորեցան Արեւելեան Էքսփրէսով։ Բոլոր դեսպանները, ֆրանսական դեսպանատան պաշտօնեաները եւ Կ. Պոլսոյ ֆրանսական գաղթականութեան երեւելիները Սիրքէճիի կայարանը երթալով ողջերթ մաղթեցին։

— Վեհ. Սուլթանին կողմէ Խարիճիէի արարողապետ Ղալիպ պէյ եւ Բ. Դրան կողմէ ալ Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին թարգմանները Սիրքէճիի կայարանը երթալով, ողջերթ մաղթեցին։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ անգլիական դեսպանատան քարտուղար կարգուած է Բէքինի անգլիական դեսպանատան քարտուղար Պ. Ուըլթէր Թաունլէյ։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ նահանգաց ոստիկան-զինուորներու կազմակերպութեան համար Սպարապետի Դրան մէջ կազմուած յանձնաժողովը իր տեղեկագիրը պատրաստելով մատոյց Բ. Դրան։

— Ընդհանուր քննիչ Հիւսէյին Հիլմի փաշա, չորեքշաբթի իրիկուն, Սէլանիկ ժամաներ է։

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը, առջի օրը, այցելութիւն տուաւ Ռումանիոյ դեսպանին։

— Յունաց Պատրիարքական Փոխանորդը, երէկ, այցելութիւն տուաւ հելլենական դեսպանին, շնորհաւորելով անոր անուան տօնախմբութիւնը։

ԹԷՎՖԻՔ ՊԷՅ. — Անպաշտօն վիճակի ամսաթոշակ յատկացուեցաւ Գոնիայի նախորդ կուսակալ Թէվֆիք պէյի։

ՊԵՐԼԻՆԷՆ արտաքին գործոց նախարարութեան զրկուած է՝ Գերմանիոյ առեւտրական վարժարաններու ուսման շրջանին եւ ուրիշ պարագաներու նկատմամբ տեղեկագիր մը որ յանձնուեցաւ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ կուսակալութիւնը ձեռնհաս պաշտօնատանը դիմեց՝ նահանգին կեդրոնին մէջ Օսմ. Պանքայի ճիւղ մը հաստատուելու համար, որուն մեծ պէտք կայ։

ԹՂԹԱՏԱՐԻ միջոցաւ փոխադրուած ապրանքներու տեսակին համար որոշուած սահմանը ընդարձակելու մասին քննութիւն մը կատարուելով տեղեկագիր մը պիտի մատուցուի ձեռնհաս պաշտօնատան։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ կառավարութիւնը Էթուալ տը Ռումանի պատուանշանին առաջին կարգը տուաւ Ռումէլիի նահանգաց ընդհանուր քննիչ Հիւսէյին Հիլմի փաշայի։

Պ. ՄԱՔ ԳՈՆ, Լ. Հէրըլտի նախկին արտօնատէրը, մեռեր է Լոնտոնի մէջ։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարարը հրամայեց որ ոստիկանութեան պաշտօնեաները սրճարան եւ այլն չնստին։ Նաեւ ծանուցեց թէ ոգելից ըմպելի գործածող ոստիկանները պաշտօնանկ պիտի ըլլան։ Այդ որոշումը հաղորդուած է նաեւ գաւառները։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Օսմ. կառավարութիւնը օտար նաւագործարաններու հետ կը բանակցի՝ եօթը թորփիլահալածներու շինութեան համար։ Իւրաքանչիւրը 165 թօնօ տարողութիւն պիտի ունենայ եւ ժամը 25 հանգոյց արագութիւն։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ թերթերը կը ծանուցանեն թէ, կ'ըսէ Սէրվիէ, կուսակալութիւնը որոշեր է որ կանոնաւոր անցագիր եւ ապրուստի միջոց չունեցող անձերը ոստիկանութեան միայն հսկողութեան տակ պիտի դրուին։

ԱՅԴԸՆԻ նահանգին Միլաս գաւառակին մէկ գիւղին մէջ, անցեալները տունէ մը հրդեհ ծագելով խեղճ կին մը ու չորս փոքր զաւակները չեն կրցեր ազատիլ ու բոցերուն մէջ այրեր են։

ՍԸՎԱԶԷՆ կը գրեն թէ այս տարի սեպտեմբերի սկիզբէն ի վեր օդերը լաւ կ'երթան։ Վերջերս միայն սկսեր է ցրտել։

ՅՈՒՍԱՀԱՏ ՍԻՐԱՀԱՐԸ. — Հաճիպէքիր էֆ.ի որդին Լէօն պէյ որ, ինչպէս ծանուցուեցաւ, սիրային յարաբերութեան մը հետեւանքով ինքզինքը վիրաւորած էր, հետզհետէ կը բուժուի։ Սէրվիէ կ'ըսէ թէ Լէօն պէյ իր յուսահատութենէն չէ հրաժարած, վասն զի յայտարարեր է որ երբ առիթը ներկայանայ, անձնասպանութեան փորձը պիտի կրկնէ։ Այդ պատճառաւ հսկողութիւն կը կատարուի անոր վրայ։

Տես չորրորդ երես Քարմէլ Օրթանթալի գինիի եւ գոնեաքի ծանուցումը։

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ ինֆլուէնցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոնտորֆի հանքային ջուր, եւ յուսացածս արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՔԹ. ԱԹԷՆՕՊՈՒԼՕ

ԳԱՐԼԸՄԱՆ ՔԷՊԻՐ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Պէյ Օղլունտա Ճատտէի Քէպիր,

Նումէրօ 362—364

Վէ Կալաթատա Պէօյիւք Միլլէթ խանընտա

Գատընլար վէ չօճուգլարա մախսուս հազըր էլպիսէլէր վէ պէյազ չամաշըր թագըմլարը վէ սայիր հագընտա.

Սաթըշ նումունէսի

Զիրտէքի մէվսիմ [illegible] թէնզիլաթ [illegible] մուքթէզավէլէն [illegible].

Ֆանէլա, չօրապ, մէնտիլ, էթէքլիքլէր, գրավաթլար, կէօմլէքլէր, օմուզ աթգըլարը, եաթագ աթգըլարը, քօրսէլէր, չէմսիյէլէր, էլտիվէնլէր, չանթալար վէ թագըմլար, սուֆրա թագըմլարը, եաթագ եօրղանլարը, մաշլահ, խալըլար, բէբէքլէր, էնվայի նաւիլը գումաշլար վէ սայիրէ հիւմ.

Իւթէքիլ վէ նաւիլը գումաշլար [illegible] 20—20

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԸ

Անցեալ տարուան ձիւնոտ օդին հակառակ՝ այս տարի գեղեցիկ օդով մը տօնեցինք Ծնունդը, առաջին օրը մանաւանդ, երեքշաբթի, ուր գարնանային արեւ մը կը փայլէր։ Մայրաքաղաքիս բոլոր եկեղեցիներուն մէջ՝ հաւատացեալներու խուռն բազմութեան ներկայութեամբ կատարուեցան Խթման երեկոյին եւ Ծնունդի առաւօտեան հանդիսաւոր արարողութիւնները։ Ս. Պատրիարքը Պատարագ մատոյց Մայր Եկեղեցւոյ մէջ եւ «Ահա՛ կոյս յղասցի եւ ծնցի որդի եւ կոչեսցի անուն նորա Էմմանուէլ» խօսքը բնաբան առնելով՝ օրուան տօնին յատուկ քարոզ մը խօսեցաւ զոր աւարտեց ջերմագին բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեանը համար։ Բոլոր ժողովուրդը «ամէն»ներով ձայնակցեցաւ այս բարեմաղթութեանց։

Ս. Պատրիարքը մաղթանքներ ըրաւ նաեւ Ս. Հայրապետին, Կիլիկիոյ Ս. Պատրիարքին եւ Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքին համար։

* *

Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ նախընթաց օր Պատրիարքարան գալով Ս. Պատրիարքին շնորհաւորական այցելութիւն տուին իտալական եւ ֆրանսական դեսպանատանց թարգմանները, Պ. Բանտիրա եւ Պ. Բինէ, Պուլկարաց գործակատար Պ. Նաչէվիչ եւ Քրէտի Լիոնէի անօրէն Պ. Պլանշընէյի կողմէ Պ. Պալեան, Պէպէքի գերմանական որբանոցի տնօրէն Պ. Ռօզտէր։ Նոյնպէս Հայ-Հռոմէականաց Պատր. Փոխանորդ Արփիարեան եւ Սըվազի Առաջնորդ Հաճեան արքեպ.ները եւ Փիլիպպոսեան Օհան ու Բէքիմ Քօզմ էֆ.ները, ի դիմաց Հայ-Հռոմէականաց Կ.-Պատրիարք Տ. Պօղոս Ս. Էմմանուէլեանի Ս. Պատրիարքին այցելելով շնորհաւորեցին Ս. Ծնունդը։ Հայ-Բողոքականաց ազգապետ Յակոբ էֆ. Պօյաճեան եւ գործակատար Շմաւոնեան Արշակ էֆ., Ասորւոց Պատր. Փոխանորդ Տ. Պօղոս եւ Գաբրիէլ քէհեայն, Կաթոլիկ Ասորիներու Կաթող. Փոխանորդ Տ. Ճիպրաիլ, Ս. Ծննդեան տօնը շնորհաւորեցին, անձամբ այցելելով Ս. Պատրիարքին։ Նոյնպէս, Յունաց Պատր. Փոխանորդը եւ Գաբրիէլ քէհեայն երէկ ի դիմաց Տ. Յովակիմ Պատրիարքին Ս. Ծնունդը շնորհաւորելու եկան Պատրիարքարան։ Դեսպանական պաշտօնեաներէ ոմանք ալ Բերա Ս. Պատրիարքին բնակարանը գացին Ս. Ծնունդի շնորհաւորութեան համար։

* *

Ծնունդի պաշտօնական շնորհաւորութիւնները կատարուեցան երէկ Պատրիարքարանի մէջ, ուր եկեղեցականներու եւ աշխարհականներու ստուար բազմութիւն մը համախմբուած էր։ Ներկաներուն մէջ կը գտնուէին Տ. Ներսէս եպիսկ. Ասլանեան, Տ. Գաբրիէլ եպիսկ. Ճէվահիրճեան, Տ. Մկրտիչ եպիսկ. Վեհապետեան, Տ. Եղիշէ եպիսկ. եւ քարոզիչ վարդապետներ, ինչպէս նաեւ Քաղ. Ժողովի ատենապետ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան, Տեսուչ Խորհուրդներու, Քաղ. Խորհուրդներու, Հոգաբարձութեանց ներկայացուցիչներ, լրագրապետներ եւ զանազան դասակարգի ազգայիններ, ինչպէս նաեւ Գալֆայեան Որբանոցին մայր՝ Սրբուհի մայրապետ եւ Ազգ. Հիւանդանոցի կողմէ՝ գրասենեակի տեսուչ Մաքսուտ էֆ. Խիստավէրտեան։ Ժամ 3ին, Ս. Պատրիարքը ընդունելութեան սրահը մըտաւ, ուր համախմբուած էին ներկաները եւ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան հետեւեալ բանախօսութիւնը արտասանեց. —

«Վարչութեան մեքենան վարող կրկին Ժողովոց, Տեսուչ Խորհրդոց, Քաղ. Խորհրդոց եւ ուրիշ ազգ. հաստատութեանց եւ զանազան Խնամակալութեանց ներկայացուցիչներուն Ձեր Սրբազնութեան ներկայանալը եւ նոր տարի ու Ս. Ծնունդի տօնը շնորհաւորելը ընդհանուր գրաւական մըն է այն ներդաշնակութեան եւ համերաշխութեան որ կը տիրէ ձեր անձին վրայ ունեցած վստահութեանը եւ համակրութեանը մէջ։» Եուսուֆեան էֆ. Ս. Պատրիարքին համար մաղթանքներ ընելէ ետքը համառօտ համարատուութիւն մը ըրաւ Ժողովներու եւ Խորհուրդներու աշխատութեանց վրայ եւ անդրադառնալով այսքան ժամանակէ ի վեր թափուր մնացած Կիլիկիոյ աթոռին վրայ արժանաւոր հովուապետի մը՝ Տ. Սահակ Սրբազանի Կաթողիկոսական ընտրութեան, ուրախութիւն յայտնեց այս մասին եւ գոհացուցիչ գտաւ Վարչութեան առ այս տարած ջանքերը։ Եուսուֆեան էֆ. կրթական գործին ալ ակնարկելով, Ուսումն. Խորհրդոյ տարած ջանքերը յիշատակեց, եւ գոհունակութիւն յայտնեց անդամակիցներուն որոնք գիտնալով թէ տակաւին պակասներ կան, փոյթ կը տանին այդ պակասները լրացնելու։ Գաւառական Վիճակաց, Առաջնորդներու եւ Տեղապահներու եւ Պատր. Փոխանորդներուն ջանքերն ալ գոհութեամբ յիշելէ ետքը, Եուսուֆեան էֆ. անցաւ Մայր Աթոռոյ եւ Երուսաղէմի գործոց, եւ առաջինոյն համար հայ եկեղեցականաց՝ Եկեղեցւոյ իրաւունքները պաշտպանելու մասին ըրած ջանքերուն մխիթարական ըլլալը յայտնեց եւ երկրորդին համար ըսաւ թէ՝ «Երուսաղէմի միաբանութեան մէջ ծագած խնդիրը կը ցուցնէ որ համերաշխութիւնը եւ ներդաշնակութիւնը խափանուած է, բայց այս տեսակ խնդիրներ կը պատահին ամէն մարմնոց եւ ամէն հաստատութեանց մէջ ու շատ անգամ ունին պատճառներ առաջ կուգան եւ դուրսը տարբեր կերպով կը մեկնուին. մխիթարական է որ Տ. Յարութիւն Սրբազան ամէնէն սիրուած եւ ամէն կուսակցութիւն մէկ կողմ դրած կը գործէ. ընտանիքներու մէջ ալ կը պատահին այսպիսի վէճեր, բայց ընտանեաց գլուխը կը յաջողի համաձայնութիւն մը գոյացնել։ Վարչութիւնը օժանդակելով Ն. Սրբազնութիւն Տ. Յարութիւն Պատրիարքին, այս գործն ալ կը վերջանայ անշուշտ գոհացուցիչ կերպով։ Պէտք է գոհունակութեան արժանի նկատել մեր վիճակը եւ աղօթենք որ մենք եւ մեր յաջորդները նոյն ջանքերուն վրայ կրթնելով վարենք վարչական մեքենան»։ Եուսուֆեան էֆ. մեր ազգին Օսմանեան Կայսրներու շնորհիւ դարերէ ի վեր վայելած շնորհները եւ Եկեղեցւոյ ազատութիւնը յիշելով, եւ ազգին առ փառաւոր Գահն Օսմանեան ունեցած հաւատարմութիւնն անգամ մը եւս շեշտելով, գոչեց. «Կեցցէ Վեհ. Սուլթան», «Կեցցէ Ս. Պատրիարքը» եւ այս մաղթանաց ձայնակցեցան ներկաները կեցցէներով եւ ամէններով։

Ըստ սովորութեան, հակիրճ ատենաբանութիւն մըն ալ ըրաւ Յ. Դուրգէն էֆէնտի։

Յետոյ, խօսք առաւ Ս. Պատրիարքը եւ գրեթէ մէկ ժամ տեւող ատենաբանութեամբ 1903 տարեշրջանի վարչական գործոց համարատուութիւնն ըրաւ յստակ եւ ամփոփ կերպով։ Ն. Սրբազնութիւնը յիշեցուց ասկէ առաջ հրատարակուած տեղեկութիւնները եւ պաշտօնական դեկուցումները, այն է գաւառական Վարչութեանց ոյժ մը տալու եւ գաւառաց Վիճակներու բաժանումով եւ միացումով որոշ պահանջմանց համաձայն, որոյ ձեւերով եկեղեցական բարեկարգութիւնը պահելու համար Վարչութեան տարած ջանքերը եւ չնչին սա պարագան թէ Պուլկարիոյ, Ռումանիոյ, Յունաստանի Հայոց եկեղեցական եւ կրթական գործոց մասին հոգ ու խնամք տանիլն ալ Պատրիարքարանի պարտքն է, անոնց մէջ կատարեալ ներդաշնակութիւն բարեկարգութիւն պահելու համար, անոնց եկեղեցւոյ եւ դպրոցի պաշտօնական մարմնոց կազմակերպութեան եւ որոշ ձեւի մը վերածուելուն մասին ալ Պատրիարքարանի տարած հոգն ու խնամքը յիշեց։ Ս. Պատրիարքը ապա անցաւ Վարչութեան Տեսուչ Խորհուրդներուն աշխատութեանց. նախ յիշեց Դաստիարակչականը՝ որ ամուսնական գործոց հանդերձ լուծում տալու ջանքեր կ'ընէ եւ ընտանեկան բարոյականի եւ խաղաղութեան պաշտպան կը հանդիսանայ, յետոյ ուսումնականը՝ որ վարժարաններու հսկողութեան գործին մէջ արդիւնաւոր շրջաններ բոլորած է. կազմական կանոնագրի մէկ քանի փոփոխութիւններով իր գործը աւելի յառաջացնելու բարի դիտումներ ունենալը եւ այս աշխատութեանց շնորհիւ մայրաքաղաքիս զանազան կողմերը բարձրագոյն նախակրթարաններ հաստատուած ըլլալը յիշեց։ Ապա անցաւ տնտեսական աշխատութեանց որոնց ծանր ու կարճ ի կարճ երթալուն համար ցաւ յայտնեց եւ ասոր պատճառ համարեց ժողովուրդին նիւթական պարտականութիւնները լիովին կատարելու անփութութիւնը։ Ն. Սրբազնութիւնը այս կէտին վրայ ծանրացաւ եւ ըսաւ. «Երբ մենք ո եւ է բարենպատակ գործի եւ կամ նպաստի համար դիմում կ'ընենք, ժողովուրդը առատօրէն կուտայ, բայց երբ Պատրիարքարանի համար կարգը գայ, ամէնքն ալ խստապահանջ կ'ըլլան, ամէն բան կը պահանջեն մենէ, բայց դիւրութիւն չեն տար։ Պատրիարքարանի հասոյթները կը կայանան գլխաւորաբար դիւանական տուրքերէ եւ անհատական տուրքերէ։ Եւ ասոնք պատահական են, տան մը կամ կալուածի մը առուծախին եւ կամ ամուսնութեան առթիւ կ'առնուին դիւանական տուրքեր, սակայն շատ անգամ հարուստներ իսկ կ'ուզեն Պատրիարքարանի վճարելու անհրաժեշտ եղած դրամը՝ կէսէն աւելի զեղչել։» Պատր. տուրքը կանոնաւոր չվճարողներուն համար ալ խօսեցաւ Ս. Պատրիարքը եւ ցաւ յայտնեց որ անհատներ երբ գործ մը չունենան Պատրիարքարանի մէջ, այդ տուրքերը չեն կրնար գանձուիլ մեծաւ մասամբ։ Ն. Սրբազնութիւնը Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան աշխատութեանց վրայ ալ ծանրացաւ, եւ ըսաւ թէ անոնք մինակ նամակ մը խմբագրելու եւ կամ մաքուր գրելու համար չեն աշխատիր, այլ անոնց աշխատութիւնները շատ են, անոր համար որ նպաստ հասցնելը եւ մինչեւ իսկ հեռուէն պանդուխտ մը իր ընտանիքին ղրկուելիք դրամը եւ կամ ուրիշ սոյն օրինակ մասնաւոր գործեր Պատրիարքարանի միջոցաւ կ'ըլլան։ Ժողովուրդը կը պահանջէ եւ կը խնդրէ, անոնց ամէնուն գոհացում տալու է, շատ անգամ անկարեւոր նամակներ կը ստանանք. օրինակի համար մէկը դատ մը ունի եւ կամ երիկ մը կնիկ մը գժտուեր են, կինը կը խնդրէ ամուսինը խրատել եւ կամ ասոր նման ուրիշ մասնակի գործեր. մեր պարտքն է հասնիլ ամէնուն որչափ կը ներէ մեր կարողութիւնը։ Իմ պարտքս է լաւին հետ վատն ալ ըսել։ Ն. Սրբազնութիւնը ապա անցաւ Երուսաղէմի խնդրոյն։ Վանքը դարձեալ սկսած է պարտքի տակ իյնալ, ըսաւ, եւ ասիկա ցաւ կը պատճառէ ամէնուս. արդէն ո՛ւր որ դրամի խնդիր կայ՝ հոն կագ ու կռիւ միշտ անպակաս կ'ըլլան։ Մենք չենք ուզեր միջամտել Երուսաղէմի այս խնդիրներուն. որովհետեւ այդ խնդիրը ներքին է եւ Երուսաղէմի Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը կատարեալ իրաւունք ու իրաւասութիւնն ունի իր գործերը ինք անձամբ կարգադրելու։ Ամէն օր Պատրիարքարան տեղացող հեռագիրները երկու կուսակցութիւններէն՝ շատ շփոթ տեղեկութիւններ միայն կուտային մեզի եւ մենք ստոյգ տեղեկութիւն առնելու համար կեցանք. Վարչութեան կողմէ վստահելի մէկը ղրկեցինք։ Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքը որ հրաժարած էր, ետ առաւ իր հրաժարականը։ Ուրեմն մաղթենք որ երկպառակութիւնները դադրին, եւ մենք ալ մեր կողմէն պէտք եղածը պիտի ընենք, միանգամ ընդ միշտ վերջ մը տալու համար Երուսաղէմի այս միաբանական խնդրին։

Կիլիկիոյ Աթոռն ալ ունեցաւ իր օծեալ Կաթողիկոսը եւ ան այսօր սկսած է աշխատութեան մը որ կը խոստանայ արդիւնաւոր ըլլալ։ Հոն շնորհիւ Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսին թափուր Վիճակներ առաջնորդներ ունեցան, վարժարաններ վերաբացուեցան հետզհետէ, եւ ասոնք ամէնը կը հաստատեն թէ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը իր պաշտօնին բուն մարդն է եւ գիտակից իր պարտականութիւններուն։

Ս. Պատրիարքը անդրադառնալով Մայր Աթոռոյ գործերուն, պարզեց անոնց աննախանձելի կացութիւնը եւ ըսաւ թէ՝ եկեղեցական կալուածներուն եւ գոյքերուն գրաւուելուն առթիւ մեր եպիսկոպոս եղբայրակիցներով համերաշխաբար ամէն միջոցներու դիմեցինք, պաշտպանել իշխանութեան առջեւ մեր ձայնը լսելի ընել տալու համար, բայց ցաւալի է որ մինչեւ հիմայ նպաստաւոր արդիւնք մը չունեցան մեր դիմումները։ Մաղթենք որ 1904 տարին աւելի նպաստաւոր ճամբու մը մէջ դնէ մեր եկեղեց. գործերը եւ Մայր Աթոռը մնայ իր դարաւոր ամբողջութեանը եւ անխախտութեանը մէջ։

Ս. Պատրիարքը ի վերջոյ յիշեց հայ ազգին դարաւոր հաւատարմութիւնը առ Օսմանեան փառապանծ գահն որուն հովանւոյն ներքեւ կ'ապրինք անդորր, եւ ջերմագին խօսքերով յիշելով Վեհ. Սուլթանին շնորհները՝ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Ն. Կ. Վեհափառութեան արեւշատութեանը համար, որուն ձայնակցեցան ներկաները «ամէն»ներով։

Ներկաները մի առ մի Ս. Պատրիարքին աջը համբուրելով եւ իրենց շնորհաւորութիւնները յայտնելով, մեկնեցան ժամը 10ին։

* *

Երուսաղէմատան մէջ ալ, Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկ. Երէցեան ընդունեց բազմաթիւ շնորհաւորական այցելութիւններ։

* *

Ս. Պատրիարքը երեքշաբթի օրը Ծնունդի առթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղեց Էջմիածին, Սիս եւ Երուսաղէմ։

Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Ներսէս եպիսկ. հեռագիր մը ուղղելով Ս. Պատրիարքին, ցաւ յայտնած է որ միաբանական ծանօթ անհամաձայնութեանց պատճառաւ Ծնունդի տօնական արարողութիւնները կատարուեցան առանց լուսարարապետին ներկայութեանը՝ որ տակաւին Եաֆա կը գտնուի։ Այդ հեռագիրը, որ փափաք կը յայտնէ՝ լուսարարապետ Տ. Վահրամ վարդապետին Երուսաղէմ երթալը փութացնելու համար հարկ եղածը անօրինել, Վարչութեան նկատողութեան յանձնուեցաւ։ Նոյնպէս Երուսաղէմէն 22 միաբաններու ստորագրութեամբ (որոնք «հաշտեցման» կուսակցութեան չեն պատկանիր) գիր մը հասած է Ս. Պատրիարքին եւ պիտի ներկայացուի Վարչութեան յառաջիկայ նիստին։

—Երզրումէն կը գրեն մեզ դեկտ. 23 թուականով «Տեղւոյս ֆրանս. հիւպատոսարանին թարգման Պ. Ժան Սրապեան քանի մը օր առաջ յանկարծամահ եղաւ։ Հանգուցեալը (Հայ-Հռոմէական) պարկեշտ մարդու համբաւ ունէր եւ ընդհանուր համակրութիւն կը վայելէր։ Իր որդին Տիգրան էֆ. Սրապեան, որ թարգմանի պաշտօն կը վարէ նոյն հիւպատոսարանին մէջ, լիովին կը հետեւի իր հօր բարի ու գովելի օրինակին»։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՓԼ)

ՎԻԷՆՆԱ, 20 յունուար. — Մանլիխէր Ֆէրտինանտ ասպետը, հնարիչ «Մանլիխէր» ինքնաշարժ հրացանին ու տարմանակին, այսօր մեռաւ։ 1848ին ծնած էր Մայնսի մէջ։

— Ֆէրտինանտ Քարլ արքեդուքսին մօտերս ամուսնանալուն համար շրջած զրոյցներուն հակառակ, Վիէնէր Ապէնտ-բոսթ պաշտօնական լրագիրը կը յայտարարէ թէ իրազեկ աղբիւրէ բոլորովին անհիմն կը նկատուին այդ զրոյցները։

ԲՈՌ-ՍԱՅԻՏ. — Ռուսական Օռռա, Օրէլ ու Սարաթով մարտանաւերը եւ ինը թորփիլանաւեր Սուէզի ջրանցքը մտան։ Քուայանճէց յածանաւը Բոռ-Սայիտի նաւահանգիստը մնաց։

ԼՈՆՏՈՆ. — Պէրլինէն առնուած հեռագիր մը զոր Բէլ Մէլ Կազէթ կ'արտատպէ, կը ծանուցանէ թէ Ծայրագոյն Արեւելքի խնդիրը խաղաղութեամբ ի նըպաստ պիտի կարգադրուի։ Նոյն հեռագիրը կը յարէ թէ Ռուսիա որոշեր է այն տեսակ զիջողութիւններ ընել Ճափոնի պահանջումներուն որ խաղաղութիւնը ապահովուի։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՔՕՊԸՆՀԱԿ 20 յունուար. — Տանիմարքայի թագաւորը Քոպէնհակ ժամանեց քաջառողջ վիճակի մէջ։

ՍՕՖԻԱ. — Սխալ է քանի մը լրագիրներու արտատպած այն զրոյցը թէ իշխանական ապարանքին պաշտօնեաներէն շատերը հրաժարած ըլլան։

ՊԷՇԹԱ. — Հունգարիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ ընդդիմադիր կուսակցութիւնը կը շարունակէ վիճաբանութեանց խափանումը։ Քաղաքական շրջանակներու մէջ այնպէս կը նկատուի թէ նախարարապետ Թիցա կոմսը Երեսփ. Ժողովին լուծումը պահանջել պիտի պարտաւորուի։

ԲԱՐԻԶ. — Թօքիօյէն, Բեդերբուրկէն ու Լոնտոնէն առնուած լուրերը շատ յուսատու հասանք մը ցոյց կուտան՝ ռուսաճափոնական վէճին նկատմամբ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Կը ծանուցուի թէ մօտերս Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ պիտի ստորագրուի Մարոքի եւ [illegible] ուրիշ տեղերու վերաբերեալ պայմանագրութիւնը։

ԲԱՐԻԶ. — Բօրթ-Արթուրէն առնուած հեռագրի մը նայելով Ալեքսիէվ ծովակալը յայտարարեր է որ իր կարծիքով մօտերս համաձայնութիւն մը պիտի գոյանայ Ռուսիոյ եւ Ճափոնի միջեւ։

— Բարիզի Քաղաքապետութեան Խորհուրդին նախագահը ու դիւանն ալ Պ. Լուպէի հետ Հռոմ պիտի երթան։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 7 Յունուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	94	37
Ամէնէն բարձր գին	»	95	11
Ամէնէն վար գին	»	94	36
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	ֆր.	126	12
Ամէնէն բարձր գին	»	127	12
Ամէնէն վար գին	»	126	—
ԲԱՑՈՒՄ 8 Յունուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	95	03
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	126	50
Տիւթիւնի Րէժի		29	—
Օսմանիէ		—	—
Թէճիթ		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական պանքա		440	50
Տէրքօզ		155	—
Ազգ. Ապահ. Ընկ.		4	92
Տրամուէյ բաժնեթուղթ		6	12
» ժուիսանս		4	75
» պարտամուրհակ		488	—
Քարաքէօյ [illegible]		505	—
Թրամվայ		105	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		568	—
[illegible]		65	—
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	92
» պարտամուրհակ		125	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	10
Բարիզ » »	ֆր.	88	82 $^{3}/_{2}$
» » » չէք	»	—	
Պէրլին առանց չէք	մարք	16	56
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	74
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	110	01
Ռուս Էմբէրիալ	»	90	—
Քրիմից	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	168	—
Մէճիտիէ	»	—	—
Բանքի նօթ [illegible]	Օ. Ո.	3	60

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ. — Օսմ. Կայս. Պանքան մրցման կը դնէ հինգ պաշտօններ, Պոլսոյ կամ գաւառի իր գրասենեակներուն համար։ Քննութեան նիւթերը հետեւեալներն են. —

Առեւտրական եւ վարչական թղթակցութիւն՝ Ֆրանսերէն կամ Անգլիերէն։

Ընտրելիներուն խօսած կամ գրած լեզուները, եւ մասնաւորապէս Թուրքերէնը։

Տարերք տօմարակալութեան, առեւտրական օրէնսգիտութեան եւ առեւտրական աշխարհագրութեան։

Տոկոսի եւ դրամափոխի հաշիւներ. փոխանակագրի գործեր։

Արբիթրաժ, դրամի վրայ գործառնութիւններ, արժեթուղթերու գնում եւ վաճառում։

Մրցման ընդունուելու համար, ընտրելիները իրենց խնդրանքին հետ մէկտեղ, պէտք է ներկայացնեն լաւագոյն երաշխաւորութիւններ եւ յանձնարարութիւններ։ Օսմ. Կայս. Պանքան իրեն կը վերապահէ որոշել մրցման ընդունուելու բոլոր պայմանները։

Մրցման մասնակցիլ փափաքողները պէտք է ըլլան առ նուազն 16 եւ առ առաւելն 30 տարեկան։

Մրցումը պիտի կատարուի յառաջիկայ մարտ ամսոյ միջոցին։ Մրցման ընդունուողներուն՝ յառաջիկային անձնապէս դեկոյց մը պիտի ղրկուի, որոշ թուականը ծանուցանելու համար։

Ընտրելիներէն կը խնդրուի անձամբ ներկայանալ Պանքային մասնաւոր դիւանին՝ արձանագրութեան համար, մինչեւ փետր. 29 (Ն. Տ.), բացի ուրբաթ եւ տօնական օրերէն, ամէն օր կէս օրէն ետք ժամ մէկէն մինչեւ 4$^{1}/_{2}$։

Մինչեւ այսօր պաշտօնի համար եղած խնդրանքները չեղեալ կը նկատուին։

Կ. Պոլիս, 2/15 յունուար 1904

* *

Հարիւրին չորս տոկոսով «Քրէտի Ֆօնսիէ» Օսմ. պարտաթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթուղթերուն թիւ 10 կտրօնները որոնց վճարման պայմանաժամն էր 1898 փետրուար, մինչեւ 1904 փետրուար 1/14 եթէ չներկայացուին, անվաւեր պիտի դիտուին։

31 դեկտ. 1903 11—12

ՕՍԿԻ ՇՔԱՆՇԱՆ, ԲԱՐԻԶ 1900

Ընկերութիւն ՔԱՐՄԷԼ Օրիանթալ
ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ
ՌԻՇՈՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն
Վ. արեւելեան կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծմամբ

1903 յունուար 2ին այցելեցինք Քարմէլ Օրիէնթալի մառանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 շիշ, Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ
ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷ, Պերտոի գիտութեանց ֆագիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՅՈՆ, Համպուրկի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԼԵՆՈՒՐ, Ս. Բեդերսպուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օտեսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ, Դրասենեակ եւ մթերանոց ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՔԷՕՅ, ՍԻԹԻ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147
Եփիքէթին եւ խցանի բաքսիւլներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը

(ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ)

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843 ԻՆ
Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518.483.42 Ֆրանք
Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Միւչուալ Լայֆի սակագինը եւ ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՐ, ընդհանուր գործակալ, Խնաէէթ խանի դէմը, Վօյվօտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս: 579

65 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԱԼՔՈԼ ՏԸ ՄԱՆԹ
ՏԸ ՌԻՔԼԷՍ
RICQLÈS
ՄԻԱԿ ՃՇՄԱՐԻՏ ԱԼՔՈԼ ՏԸ ՄԱՆԹ
ԸՆԴԴԷՄ ՍՐՏԻ, ԳԼԽՈՒ, ՍՏԱՄՈՔՍԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ԱՆՄԱՐՍՈՂՈՒԹԵԱՆՑ
կը բուժէ նաեւ հարբուխը եւ ցրտառութիւնները

Այս դեղէն քանի մը կաթիլ լեցնելու է տաք ու շաքարախառն ջուր կամ կաթ պարունակող գաւաթի մը մէջ ու խմելու է:

Ակռաներու եւ արդուզարդի համար շատ լաւ է. նաեւ համաճարակներու դէմ բիւր նախազգուշական միջոց կը ծառայէ:

ԿԵՂԾԻՔԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ
ՌԻՔԼԷՍ ԱՆՈՒՆԸ ՊԱՀԱՆՋԵԼ
ԱՆՄՐՑԵԼԻ
ԱՆԴԱՄ 1903Ի ԲԱՐԻԶԻ ԺԻՒՐԻԻՆ
ամէն դեղարաններու մէջ կը ծախուի
3—14

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Կեդրոնատեղի՝ ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ
Դրամագլուխ եւ պահեստ
ՖՐ. 7,500,000

Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ սակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն. ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, Կ. Պոլսոյ եւ ամբողջ Թուրքիոյ մէջ:

Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. Կայս. Պանքան:

Ընդհանուր գործակալ
ՖՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա Գարա Մուսթաֆա փողոց թիւ 4
22—104

ՀԱՃԱՅՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԽԱՑԾՂԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան չինծու գովեստներ կը կարդացուին: Հագգը Էքրէմ խայծղանը օսմ. ու օտար բժիշկներու գնահատմանը եւ առողջապահական խորհուրդին արտօնութեանը արժանացած է: Անոր գործածութիւնը բնաւ ատամերքի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ընեն խայծղանի միւս ջուրերը: Խիստ օգտակար է հազի, ցնցղատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնցայի եւ թոքախտի առաջին շրջաններուն: Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուններու եւ դեղարաններու մէջ: Գինն է հինգ ղրուշ: 47—80

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
Որ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	13900	Փաննոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամփանիա	12950	Փավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիպրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	2181
Օւրանիա	7269	Շէրպուրկ	16 1

Շէրպուրկ շոգենաւը, Նաւապետ Ծ. [illegible] ըն, ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի յու. վ. 21ին:
Դիմել առ ՃՕԼԻ Եւ ՍԻՖԸՐ
Joly et Seager
Մէյմանէթճի խան, թիւ 6, 7, 8. Ղալաթիա, Գարա Մուսթաֆա փողոց 251

CAISSE PATERNELLE
ՔԷՍ ԲԱԴԻՐՆԷԼ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌՈՒԻՆ ՏԱԿ
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ՄՐՋԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ԲԱԴԻՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը վեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութիւնէն:

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ԲՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղւոյ Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիօնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԷՌ, Դրանսադլանդիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, Նախկին գանձապահ.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիօնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բաղտ Եափըճըօղլը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիօնէի.
ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն ենթիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս:

ՌՈՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕ.
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան [illegible] երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ [illegible] փոխադրութեան ու նաւերու [illegible] ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով:

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ ընդունուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել:
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան, Վօյվօտա, Ղալաթիա.
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՊԻՒԶ 524

ՊԱԼՔԱՆ

ՅՈՒԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ
Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 ֆր.: Ամբողջ կեանքի վրայ եւ խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, առանց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգադրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով: Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛ եւ է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնասպանութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ տարանց [illegible] եւ կատարուի. Նմանապէս ո՛ եւ է սակի յաւելում չի պահանջեր: Ապահովագիրները վերջ տալս յետոյ կրկին կը նորոգուին:

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 ֆր.:

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 Ֆրանք:

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու եւ ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով:

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին:

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ու կէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 եւ 1899ինը՝ հարիւրին 16:

Ընկերութեան դրամատուններն են ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա:
Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՌՈՒՆՃԵԱՆ:
Կ. Պոլիս Ղալաթիա, Թահթաքալէ խան, Օսմ. Պանքային դիմացը:
Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին:

ՄԱՆԿԱՆՑ ՍԻՐԵԼԻՆ

Եթէ երախայ մը նիհար է եւ չի զուարթանար նէ, ախորժակ չունի եւ կերածը կատարեալ չի մարսեր նէ, եւ ակռայները — որոնք չեն մեծնար կոր նէ — որ բնականապէս միւս աղեկները կ'աւելցընէ՝ Թող իրեն տրուի.

SCOTT'S EMULSION.

Աւելի մանկանց համար ախորժելի կերակուր եւ դեղ մըն է, եւ երախային զայն խմած ատեն վերջի աստիճանի ուրախութեան մէջ կ'ըլլայ: Մայրը շուտով կը տեսնէ թէ ինչպէս երախային բոլոր վիշտերը անմիջապէս կը դադրին, որպէս թէ նոր արիւն եւ նոր կեանք բոլոր անկարգութիւնները ջնջելով մանկան ախտերը առողջութեան եւ զուարթութեան փոխադրեցին: Երախային միշտ պատրաստ է այս նոր (ուտելիք եւ) ըմպելիքին եւ ախորժակով կ'ըմպէ. Կ'ըսկսի զուարթ եւ պզտիկ ճերմակ ակռաները առանց ցաւի եւ վիշտերու կ'ըսկսին երեւան ելլել: Ըսգօթի Բաղադրութիւնը երախային առողջարար գիրութիւն եւ զուարթութիւն կուտայ, մարսողութեան կ'օգնէ եւ մարմնոյ ընդհանուր զօրութիւն կը պատճառէ:

ԸՍԳՕԹԻ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բոլոր տղայոց Սիրելին է եւ զանոնք շուտով վարդագոյն երեսներ եւ զօրաւոր եւ կատարեալ առողջութեան պատկերներու կը փոխէ: Ըսգօթի Բաղադրութիւն՝ վրան այս նշանով վարդագոյն փաթեթի մէջ ծալուած շիշերէն կը ճանչցուի:

Շիշերու վրայ աւոր ուշադրութիւն ընել պէտք է: 20

Բոլոր դեղագործներն ու դեղավաճառները կը ծախեն:

ԹԸ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան գոյքը 1900 դեկտեմբերին	ֆր.	191,934,57
Տարեկան հասոյթ ապահովագիններէ եւ տոկոսներէ, 1900 դեկտ. 31ին	»	32,467,172
Վճարումներ՝ բանի վիճակներու, ապահովագրութեան պայմանագիրներու, վերադնումներու, եւլն. Ընկերութեան հիմնարկութենէն՝ 1848էն ի վեր	»	426,499,043
1900ի տարեշրջանին մէջ Ընկերութիւնը 5556 ապահովագիր յանձնած է, որ կը ներկայացնեն	»	52,981,500

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝
ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ
Մէյտանճըգ փողոց, Ալալէմճի խան, Պոլիս, իսկ Ղալաթիոյ մէջ՝ Ալեքսիատի խան ու Մէյմէնէթլի խան, թիւ 8:

ԲԱԹՐԻՈԹԻՔ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.	ԿԱՐՏԻԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
1824ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ	1821ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,500,000 անգլիական ոսկի	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,000,000 անգլիական ոսկի

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Ընդհանուր գործակալք ԷՏՈՒԱՐՏՍ ԷՆՏ ՍԸՆ, Ալալէմճի խան, Պոլիս 34—52

ԱՆՔԸՐ

Հիմնեալ 1858ին
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար	Վճարեալ գումարներ
Ֆր. 168,000,000	Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
ՍԻԿՖՐԻՏ ԱՏԼԷՐ
Սթամպոլ Ապուտ Էֆէնտի խան

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՃՈՒՐԱՅԻՆ ՆԱՒԵՐՈՒ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընթացք Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Գօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Գուիտօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	776	Մարդէլլօ	3709	Սիլիօ	1735
Արիոսգօ	2271	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1681	Միրանտօ	3557	Սորենթօ	1193
Պասանօ	1822	Տոմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սքեյրօ	1200
Պորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնթէվիտէօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պըլինօ	841	Տինամօ	504	Իտահօ	2354	Նէրօ	1083	Թորոնթօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտանօ	5540	Օթէլլօ	4100	Թուլթօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1620	Ջինօ	1080	Օնթարիօ	4035	Թորբիտօ	487
Գալիփսօ	1337	Էրաթօ	1841	Քիէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Կոլպինօ	2367	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆլօրէնթինօ	1828	Քօվնօ	1700	Փօլօ	510	Վօլօ	1339
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1033	Ռիալթօ	2229	Վոլթուռնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչէսգօ	4582	Լէպանթօ	2272	Ռինալտօ	1663	Քսանթօ	1850
Գլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գոլորատօ	4225	Գիտանօ	1243	Լորէնցօ	3191	Ռոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է,
Լօրէնցօ շոգենաւը, Նաւապետ Ռի. Կ.:
Դիմել առ գործակալը Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՍԸՆ
Թիւ 23—24, Քէպէլէ Մէյէթ խան, Ղալաթիա
377

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ
Յունուար
Գշ. 6,19 Սեվաստաբօլ ժամը 10ին առաւօտ Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն:
Եշ. 8 21 Օտեսա ժամը 10ին առաւօտ
Շբ. 10 23 Միթիլլէն, Իզմիր, Պիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ:
Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն:

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible]
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ա. կարգ	Բարիզի	համար	200	Ֆր.
»	»	Մարսիլիոյ	»	160	»
Բ.	»	Բարիզի	»	150	»
»	»	Մարսիլիոյ	»	120	»

[illegible]

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող շոգ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Արմէնիան	10500	Իմփրէզիւ	3500
Քէսթրիան	10500	Ալպեր.ըն	3000
Լանքաշըրեան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապեան	3500
Քալիֆորնիան	8000	Ալէննեան	2500
Ժօրժեան	8000	Անատոլիան	3500
Վէսթոնեան	8000	Ալճերիան	3500
Ֆլորիտեան	8000	Լէոպոլտ	2000
Ֆօլէրնեան	3700	[illegible]	900
Վալոնեան	3700	Օպորդօ	800
Ֆլամինեան	3700	Լիբեան	3[illegible]
Նեապոլեան	3500		

[illegible]

ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, [illegible]
600

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի Գորսոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէզ	3000	Փարոս	2500
Անուպիս	3000	Նէքթրէս	2400
Թէպաէ	3000	Օսմանլը	2350
Թեմնօքրա	3000	Սէթոս	2350
Ամասիս	3000	Սֆինքս	2000
Օսիրիս	3000	Կարնաք	1500
Մեմֆիս	2500	Կուրէա	1500

Դիմել առ Վ. ՌՈՒԹՈՒԼ եւ ԸՆԿ.
Ռուսթէմ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ եւ ԸՆԿ.
191 31 Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

Սեփականատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍ [illegible]